

Załącznik do uchwały Nr IX/113/2007 Rady Powiatu w Gryfinie z dnia 28.06.2007r. w sprawie przyjęcia „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Gryfińskim w latach 2007-2015”.

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
W GRYFINIE**

**„POWIATOWA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH W POWIECIE GRYFIŃSKIM NA LATA 2007-2015”**

Opracowała:
Teresa Gólcz

GRYFINO 2007r.

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
1. CEL, PRZEDMIOT I ZADANIA STRATEGII POWIATOWEJ W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ.....	3
2. PRZYJĘTE METODY, TRYB ORAZ HARMONOGRAM PRAC OPRACOWYWANIA STRATEGII POWIATOWEJ W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ.....	4
II. DIAGNOZA SPOŁECZNA POWIATU GRYFIŃSKIEGO	5
1. CHARAKTERYSTYKA DEMOGRAFICZNA POWIATU	5
1.1. <i>Stan i struktura demograficzna</i>	5
1.2. <i>Niepełnosprawność</i>	8
2. RYNEK PRACY W POWIECIE GRYFIŃSKIM	9
2.1. <i>Bezrobotni według wieku</i>	12
2.2. <i>Bezrobotni według wykształcenia</i>	12
2.3. <i>Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy</i>	13
2.4. <i>Bezrobotni mieszkańcy wsi</i>	13
2.5. <i>Bezrobotni według stażu pracy</i>	14
2.6. <i>Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę</i>	14
2.7. <i>Bezrobotni według grup zawodów i specjalności</i>	14
2.8. <i>Bezrobotni niepełnosprawni</i>	14
3. AKTUALNY STAN POMOCY SPOŁECZNEJ I INFRASTRUKTURA SOCJALNA W POWIECIE GRYFIŃSKIM	16
4. INFRASTRUKTURA POMOCY SPOŁECZNEJ	20
4.1. <i>Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej</i>	21
4.2. <i>Zadania pomocy społecznej realizowane przez gminy</i>	23
4.3. <i>Zadania pomocy społecznej realizowane przez powiat</i>	25
4.4. <i>Grupy społeczne szczególnego ryzyka zagrożone wykluczeniem społecznym</i>	27
5. NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY SPOŁECZNE WYSTĘPUJĄCE W POWIECIE	28
5.1. <i>Priorytetowe problemy społeczne dla Powiatu Gryfińskiego</i>	29
5.2. <i>Profilaktyka rozwiązywania problemów narkomanii i HIV/AIDS</i>	30
5.3. <i>Charakterystyka zjawiska narkomanii na terenie Powiatu Gryfińskiego</i>	30
6. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	32
7. MOŻLIWE KIERUNKI ROZWOJU POLITYKI SPOŁECZNEJ W POWIECIE GRYFIŃSKIM.....	34
III. BUDOWA POWIATOWEJ STRATEGII POLITYKI SPOŁECZNEJ	38
1. ANALIZA OTOCZENIA ZEWNĘTRZNEGO I WEWNĘTRZNEGO GŁÓWNYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH POLITYKI SPOŁECZNEJ. ANALIZA SWOT	38
2. MISJA POLITYKI SPOŁECZNEJ POWIATU GRYFIŃSKIEGO.....	45
3. CELE STRATEGICZNE I CELE OPERACYJNE POLITYKI SPOŁECZNEJ	45
ZAKOŃCZENIE	66
WYJAŚNIENIA TERMINOLOGICZNE	66

I. Wprowadzenie

1. Cel, przedmiot i zadania strategii powiatowej w zakresie polityki społecznej

Celem powiatowej strategii w zakresie polityki społecznej jest rozwiązywanie problemów społecznych w Powiecie Gryfińskim, poprzez zaplanowanie, realizację oraz wdrożenie w życie wyznaczonych założeń.

Powiatowa strategia zawiera cele strategiczne i operacyjne, oraz praktyczne działania mające na celu osiągnięcie i zrównoważenie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców.

Strategia powstała na bazie istniejących systemów wsparcia i jest spójna z Powiatowym Programem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Strategią Województwa Zachodniopomorskiego w zakresie pomocy społecznej do roku 2015. Niniejsza strategia wskazuje priorytety i wspólny kierunek działań dla wszystkich podmiotów (samorządów terytorialnych, instytucji, placówek, organizacji pozarządowych i innych partnerów społecznych) działających w obszarze polityki społecznej.

Obszary powiatowej strategii w zakresie polityki społecznej określa w art.19 ust.1 ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z 2004 r.) Strategia powiatowa winna uwzględniać programy pomocy społecznej, wspieranie osób niepełnosprawnych, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, współpracy z organizacjami pozarządowymi i inne, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

Punktem wyjścia dla tworzenia skutecznej strategii jest diagnoza problemów społecznych, a w szczególności określenie stopnia natężenie niekorzystnych zjawisk oraz miejsc jego występowania. Część diagnostyczna strategii zawiera opis oraz analizę lokalnych problemów społecznych. Przedstawiono w niej informacje na temat sytuacji społecznej w powiecie, oraz analizę otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego.

Końcowym etapem strategii jest wdrożenie jej w życie oraz monitoring i ocena sposobu wdrażania. W związku z tym ostatnim elementem strategii,

w dokumencie zawarto opis czynności monitorujących oraz charakterystykę wskaźników służących do oceny skuteczności wdrażania strategii.

2. Przyjęte metody, tryb oraz harmonogram prac opracowywania strategii powiatowej w zakresie polityki społecznej

W opracowywaniu powiatowej strategii w zakresie polityki społecznej zastosowano metodę "Aktywnego Planowania Statystycznego", która polega na realizacji powyższych czynności w ramach harmonogramu działań:

- Wybór i analiza głównych obszarów problemowych na podstawie diagnozy społecznej Powiatu Gryfińskiego,
- Analiza otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego głównych obszarów problemowych (analiza SWOT),
- Sformułowanie celów strategicznych, celów operacyjnych oraz określenie działań niezbędnych do realizacji celów operacyjnych,
- Ustalenie harmonogramu działań realizowanych w ramach celów operacyjnych,
- Określenie zasad wdrażania i monitorowania strategii.

Projekt strategii zostanie przedstawiony do konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami w wersji elektronicznej na stronie internetowej Powiatu Gryfińskiego pod adresem:

www.gryfino.powiat.pl

II. Diagnoza społeczna Powiatu Gryfińskiego

1. Charakterystyka demograficzna powiatu

1.1. Stan i struktura demograficzna

Powiat Gryfiński rozciąga się wzdłuż rzeki Odry od środkowo zachodniej do południowo - zachodniej części województwa zachodniopomorskiego.

Tworzą go gminy:

- Gryfino,
- Banie,
- Cedynia,
- Chojna,
- Mieszkowice,
- Moryń,
- Stare Czarnowo,
- Trzcíńsko - Zdrój,
- Widuchowa.

Powiat gryfiński charakteryzuje się niską gęstością zaludnienia (45 osób na km² w 1998r.). Liczba ludności powiatu, na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Szczecinie, wynosiła w 2004 r. 82.916 osób i była mniejsza o 1.591 osób w porównaniu z rokiem 1998. Tym samym zmniejszyła się gęstość zaludnienia z - 45 osób na km² w 1998 r. do 44 osób na km² w 2004 r.

Liczba zawartych małżeństw w 2004 r. wynosiła - 371 i była mniejsza o 19 związków w porównaniu do roku 2003.

Tabela 1. Struktura ludności – małżeństwa, rozwody, separacje w 2004 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Miasta	Na 100 tys. ludności
Małżeństwa	371	200	-
Rozwody	156	100	1,9
Separacje	4	4	4,8

Źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie. Województwo. Podregiony. Powiaty. Gminy. Szczecin 2005r.

Najwięcej małżeństw zawiera się w przedziale wiekowym między 25 – 34 rokiem życia. Liczba związków osób w tym wieku wyniosła 194. W wieku mniej niż 24 lata zawartych było - 129 małżeństw; w przedziale wiekowym 35 – 44 lata – 26 małżeństw, a powyżej 45 roku życia zawarto - 22 małżeństwa. Z danych Urzędu Stanu Cywilnego w Gryfinie wynika, że liczba urodzeń w 2004 r. wynosiła – 444 osoby, czyli o 28 urodzeń więcej niż w 2005 r.

Śmiertelność mieszkańców powiatu gryfińskiego w 2004 r. była nieco wyższa – 741 zgonów w porównaniu z rokiem 2003 - 736 zgonów. Więcej umiera ludzi mieszkających na wsi. W 2004 r. nastąpiły - 449 zgony na wsi, o 18 więcej niż w 2003r.

Rozkład populacji według płci przedstawia się następująco:

- liczba kobiet w powiecie – 41.758,
- liczba mężczyzn – 41.158.

Na 100 mężczyzn przypada - 101,5 kobiet. W gminie Gryfino mieszka 31.238 osób w tym 15.319 mężczyzn i 15.919 kobiet. Na 100 mężczyzn przypada 103,9 kobiet.

W mieście Gryfino mieszka 21.584 ludności, w tym 10.491 mężczyzn i 11.093 kobiet. Na 100 mężczyzn przypada 105,7 kobiet.

W powiecie występuje duży wskaźnik feminizacji, największy wskaźnik odnotowano w mieście Moryń -107,5; najmniejszy w gminie Stare Czarnowo - 91,2. Udział kobiet w gminach Stare Czarnowo, Banie, Cedynia, Trzciesko Zdrój jest niższy niż w gminach Moryń, Gryfino, czy Chojna.

Tabela 2. Ludność według gmin w powiecie gryfińskim w roku 2005.

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Udział kobiet %	Liczba kobiet na 100 mężczyzn
Powiat Gryfiński	82.916	41.158	41.758	50,4	101,5
Gminy:					
Gryfino	31.238	15.319	15.919	50,3	103,9
miasto Gryfino	21.584	10.491	11.093	51,3	105,7
Banie	6.404	3.250	3.154	49,2	97,0

Cedynia	4.338	2.184	2.154	49,6	98,6
Chojna	13.951	6.902	7.049	50,5	102,1
Mieszkowice	7.504	3.734	3.740	49,8	101,0
Moryń	4.317	2.080	2.237	51,8	107,5
Stare Czarnowo	3.867	2.023	1.844	47,6	91,2
Trzcińsko Zdrój	5.704	2.865	2.839	49,7	99,1
Widuchowa	5.593	2.801	2.792	49,9	99,7

Źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie. Województwo Zachodniopomorskie. Podregiony. Powiaty. Gminy. Szczecin 2005.

Poniższa tabela przedstawia stan i strukturę ludności Powiatu Gryfińskiego ze względu na wiek i okres aktywności zawodowej.

Tabela 3. Stan i struktura ludności w Powiecie Gryfińskim według płci w 2005 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Wiek przedprodukcyjny			Wiek produkcyjny		
		Razem	Kobiety	Mężczyźni	Razem	Kobiety	Mężczyźni
Powiat Gryfiński	82.916	19.196	9.294	9.902	53.718	25.660	28.058

Źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie. Województwo Zachodniopomorskie. Podregiony. Powiaty. Gminy. Szczecin 2005 r.

Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosi 23,1%, natomiast w wieku produkcyjnym 64,8%. W grupie osób w wieku przedprodukcyjnym mężczyźni stanowią 51,6 % populacji, a kobiety 48,4%. W grupie osób w wieku produkcyjnym kobiety stanowią 47,8 %, a mężczyźni 52,2% ogółu.

Istotnym elementem obrazującym potencjał demograficzny jest wykształcenie ludności. Tabela zamieszczona poniżej przedstawia liczbę absolwentów opuszczających szkoły Powiatu Gryfińskiego.

Tabela 4. Struktura kształcenia się młodzieży w Powiecie Gryfińskim w roku szkolnym 2004/2005.

Lp.	Rodzaj szkoły	Absolwenci (ilość osób)
1.	Gimnazja dla dzieci i młodzieży	1.198
2.	Szkoły zasadnicze	29
3.	Licea ogólnokształcące	353
4.	Ponadgimnazjalne licea profilowane	190
5.	Ponadpodstawowe (szkoły zawodowe, oraz ponadgimnazjalne technika dla młodzieży)	340
6.	Szkoły policealne	68
7.	Szkoły dla dorosłych	324

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

1.2. Niepełnosprawność

Z danych, zebranych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryfinie wynika, że w 2004 r. wydano 993 orzeczenia o niepełnosprawności, w 2005 r. wydano 1.167 orzeczeń, natomiast w 2006 wydano **1.353** orzeczenia. Ogółem, od 2001 r. do dnia 31 grudnia 2006 r. Powiatowy Zespół wydał **6.354** orzeczeń.

Tabela 5. Liczba wydanych orzeczeń dla osób niepełnosprawnych Powiatu Gryfińskiego w latach 2004 - 2006r.

Rok	Ogółem	do 16 roku życia	od 16-25 roku życia	od 26- 40 roku życia	od 41 -60 roku życia	60 i więcej lat
2004	993	367	142	129	271	84
2005	1.167	466	156	212	208	145
2006	1.353	383	109	125	263	99

Źródło: Dane uzyskane z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryfinie.

Najwięcej osób niepełnosprawnych w 2006r. otrzymało orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności 66.1%, nieco mniej o znacznym stopniu niepełnosprawności 28,6 % .Pozostałe 5,3 % to niepełnosprawność w stopniu lekkim. Osoby zaliczone do niepełnosprawnych do 16 roku życia stanowiły 28,3%.

Natężenie zjawiska niepełnosprawności rośnie wraz z wiekiem. Wśród osób niepełnosprawnych w 2006r, 49,9 % stanowią osoby w wieku produkcyjnym.

2. Rynek pracy w Powiecie Gryfińskim

Aktywność ekonomiczna ludności kształtuje sytuację na rynku pracy. W 2004 r. odnotowano 11.124 osób aktywnych zawodowo.

Tabela 6. Aktywność zawodowa w Powiecie Gryfińskim w 2004 r.

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo	Kobiety	Mężczyźni
Ogółem:	11.124	5.330	5.794
Gminy:			
Gryfino	6.213	3.003	3.210
Banie	347	169	178
Cedynia	564	250	314
Chojna	1.662	788	874
Mieszkowice	651	280	371
Moryń	415	222	193
Stare Czarnowo	465	194	271
Trzcieńsko Zdrój	531	305	226
Widuchowa	276	119	157

Źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie. Województwo Zachodniopomorskie. Podregiony, Powiaty, Gminy 2005.

W gminie Gryfino istnieje nieznaczna różnica między aktywnością zawodową kobiet i mężczyzn, natomiast w pozostałych gminach aktywność zawodowa mężczyzn

jest wyższa od aktywności zawodowej kobiet. Wyjątek stanowi gmina Mieszkowice, w której wskaźnik aktywności zawodowej kobiet jest wyższy od wskaźnika aktywności zawodowej mężczyzn.

Liczba osób biernych zawodowo jest większa na wsi, mimo niewielkiego spadku bezrobocia w ostatnich latach.

Tabele 7 i 8 przedstawiają porównawczo liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gryfinie w latach 2005 i 2006 oraz wskaźnik bezrobocia.

Tabela 7. Bezrobotni wg gmin zarejestrowani w Powiecie Gryfińskim w 2005r.

Miasto/Gmina	Ogółem		Zamieszkali na wsi		Wskaźnik bezrobocia
	razem	kobiety	razem	kobiety	
Gmina Banie	775	448	775	448	19,1 %
Gmina Stare Czarnowo	258	138	258	138	10,2 %
Gmina Widuchowa	687	376	687	376	19,9 %
MG Cedynia	582	292	379	193	21,3 %
MG Chojna	1.888	1.058	1.075	600	21,3 %
MG Gryfino	2.497	1.479	906	517	11,7 %
MG Mieszkowice	792	430	419	237	17,5 %
MG Moryń	585	280	418	212	20,7 %
MG Trzcianko Zdrój	653	348	387	214	19,0%
Powiat Gryfiński	8.717	4.849	5.304	2.935	16,2 %

Źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie.

Tabela 8. Bezrobotni według gmin zarejestrowani w Powiecie Gryfińskim w 2006r.

Gmina/Miasto	Ogółem		Zamieszkali na wsi		Wskaźnik bezrobocia
	razem	kobiety	razem	kobiety	
Gmina Banie	630	397	630	397	15,4 %
Gmina Stare Czarnowo	170	98	170	98	6,6 %
Gmina Widuchowa	551	318	551	318	15,9 %
MG Cedynia	531	274	337	182	19,0 %
MG Chojna	1.456	883	875	524	16,3 %
MG Gryfino	1.861	1.189	703	431	8,7 %
MG Mieszkowice	687	378	382	218	15,5 %
MG Moryń	471	258	348	201	16,5%
MG Trzcianko Zdrój	525	295	321	195	15,1 %
Powiat Gryfiński	6.882	4.090	4.317	2.564	12,7 %

Źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie.

W roku 2006 w Powiecie Gryfińskim nastąpił spadek bezrobocia w porównaniu z 2005r. Wskaźnik bezrobocia spadł z 16,2% w 2005r. do 12,7% w 2006r. Ze względu na charakterystyczne cechy bezrobocia w Powiecie Gryfińskim, na rynku pracy, wyróżniono obszary bezrobocia wymagające szczególnej interwencji i stanowiące cel wszystkich działań służb zatrudnienia. Dotyczą one osób zakwalifikowanych zgodnie z niżej wymienionymi zmiennymi, różnicującymi grupę bezrobotnych. Zmienne te to: wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania, płeć, czas pozostawania bez pracy.

2.1. Bezrobotni według wieku

Bezrobotni w grupach wiekowych: 18-34 lat stanowili 51,6 % ogółu bezrobotnych, 35-54 lat - 44,6% ogółu bezrobotnych, 55-64 lat - 3,8 % ogółu bezrobotnych.

Tabela 9. Bezrobotni zarejestrowani według wieku w Powiecie Gryfińskim w 2005 i 2006r.r

Wyszczególnienie	Ogółem ludność	24 lata i mniej	25-34	35-44	45-54	55lat i więcej
2005r.	8.717	2.093	2.348	1.769	2.091	337
2006r.	6.882	1.541	1.857	1.330	1.712	382

Źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie. Województwo Zachodniopomorskie. Podregiony, Powiaty, Gminy. 2006

2.2. Bezrobotni według wykształcenia

Bezrobotni z wykształceniem zawodowym i niepełnym podstawowym stanowią 39,1% do ogółu bezrobotnych. Bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowią 33% ogółu bezrobotnych.

Bezrobocie w znacznym stopniu zaczyna także dotyczyć osób o wysokich kwalifikacjach. Liczba osób zarejestrowanych z wykształceniem wyższym ciągle wzrasta z 2,7% 2005r. do 3,3% w 2006r.

Tabela 10. Struktura bezrobotnych według wykształcenia Powiecie Gryfińskim w latach 2005r. i 2006r.

Wykształcenie	2005r.		2006r.	
	N	w %	N	w %
Wyższe	285	2,27	284	4,12
Policealne i średnie zawodowe	1.522	17,46	1.167	16,95
Średnie ogólnokształcące	825	9,46	675	9,80
Zasadnicze zawodowe	2.750	31,62	2.047	29,74
Podstawowe i niepełne	3.329	38,19	2.709	39,36
Ogółem	8.717	100,00	6.882	100,00

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.

Wśród bezrobotnych najwięcej osób legitymowało się wykształceniem policealnym, średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym.

2.3. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Tabela 11. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w latach 2005 i 2006.

Czas pozostawania bez pracy	2005r.	2006r.
Do jednego miesiąca	484	509
1-3 m-ce	1.478	1.293
3-6 m-cy	1.093	949
6-12 mcy	1.113	866
12-24 mcy	1.301	1.062
Powyżej 24 m-cy	3.248	2.206
Liczba bezrobotnych	8.717	6.882
% udział długotrwale bezrobotnych (powyżej 24 m-cy)	28,3%	32,0%

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.

Osoby długotrwale pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy w roku **2005 – 28,3%**, natomiast w roku **2006 – 32,0%**.

2.4. Bezrobotni mieszkańcy wsi

Liczba bezrobotnych mieszkańców wsi w 2005 r. wynosiła 5.304 tys., czyli 60,85% ogółu bezrobotnych. Największą liczbę osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi zarejestrowano w gminach popegerowskich: Widuchowa, Banie, Mieszkowice, Stare Czarnowo. W ciągu ostatniego roku – 2006 w Powiecie Gryfińskim odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi do poziomu 61,88 %.

Tabela 12. Bezrobotni ze względu na miejsce zamieszkania.

Wyszczególnienie	2005 r.		2006 r.	
	N	w%	N	w%
Wieś	5.304	60,85	4.259	61,88
Miasto	3.413	39,15	2.623	38,11
Powiat	8.717	100,00	6.882	100,00

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.

2.5. Bezrobotni według stażu pracy¹

Bezrobotni bez stażu pracy to 33,1 % ogółu bezrobotnych, bezrobotni ze stażem pracy do 1 roku to 10,1 % do ogółu bezrobotnych. Bezrobotni ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat to 15,3% do ogółu bezrobotnych.

2.6. Bezrobotni według czasu oczekiwania na pracę²

Bezrobotni bez pracy **powyżej 24 miesięcy** w **2005r.** stanowią – **3.248osób**, a **2006r.** – **2.206osób**. Bezrobotni pozostający bez pracy **powyżej 1 roku** w **2005** stanowią – **1.301** osób, natomiast w **2006r.** – **1.062** osoby.

2.7. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności

Grupy zawodowe zagrożone szczególnie bezrobociem:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- pracownicy przy pracach prostych.

2.8. Bezrobotni niepełnosprawni

Na terenie Powiatu Gryfińskiego w 2004 r. zarejestrowano 78 osób bezrobotnych - niepełnosprawnych, natomiast w 2005r. 99. Najwięcej osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gryfinie to osoby o lekkim stopniu niepełnosprawności, co stanowi - 58,5% , następnie to osoby ze stopniem umiarkowanym - 40%, oraz 1 % to niepełnosprawni o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osoby niepełnosprawne z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły największy odsetek – 35,5%, najmniej bo 1% osoby z wykształceniem wyższym. Osoby niepełnosprawne w przedziale wieku 18 - 44 lat stanowiły 64% ogółu niepełnosprawnych

.

¹ Dane za rok 2005.

² Dane za rok 2006.

Według danych Powiatowego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Gryfinie, w 2006r. Tylko 5,03 % niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym posiada zatrudnienie. Osoby niepełnosprawne nie posiadające zatrudnienia stanowią 94,97%.

Spośród osób niepełnosprawnych 10,41 % posiada wykształcenie mniej niż podstawowe, 41,57 % posiada wykształcenie podstawowe, 27,22% jest z wykształceniem zasadniczym, 18,20% posiada wykształcenie średnie, osoby z wykształceniem wyższym stanowią 2,22% osób niepełnosprawnych.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie za 2005r. - liczba bezrobotnych kobiet wynosiła 4.848, co stanowi 55,6 % ogółu bezrobotnych. Osoby zamieszkałe na wsi stanowią 61,0 % ogółu bezrobotnych.

Tabela 13. Poziom bezrobocia w Powiecie Gryfińskim na koniec roku 2005.

Lp.	Wyszczególnienie bezrobotnych	Liczba osób	% udział do ogółu bezrobotnych
1.	Kobiety	4.848	55,6
2.	Mieszkańcy wsi	5.304	61,0
3.	Pozostający bez pracy do 12 m-cy	1.113	12,8
4.	Pozostający bez pracy od 12 do 24 m-cy	1.301	14,9
5.	Pozostający bez pracy ponad 24 m-ce	3.248	37,3
6.	W wieku od 18 do 44 lat	6.210	71,2
7.	W wieku od 18-24 lat	2.093	24,0
8.	Ogółem	8.717	100%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gryfinie 2005r.

Tabela 14. Poziom bezrobocia w Powiecie Gryfińskim na koniec roku 2006.

Lp.	Wyszczególnienie bezrobotnych	Liczba osób	% udział do ogółu bezrobotnych
1.	Kobiety	4.900	71,20 %
2.	Mieszkańcy wsi	4.259	61,88 %
3.	Pozostający bez pracy do 12 m-cy	866	12,58 %
4.	Pozostający bez pracy od 12 do 24 m-cy	1.062	15,43%
5.	Pozostający bez pracy ponad 24 m-ce	2.206	32,05 %
6.	W wieku od 18 do 44 lat	1.576	22,90 %
7.	W wieku od 18 – 24 lat	1.541	22,39 %
8.	Ogółem	6.882	100,00 %

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.

W roku 2006 wzrósł procent kobiet bezrobotnych do 71,2, natomiast obniżeniu uległ procent bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące, oraz osób pozostających bez pracy w wieku od 18 – 24 lat.

Poziom bezrobocie w Powiecie Gryfińskim jest wysoki i jest odzwierciedleniem trudności gospodarczych nie tylko naszego regionu, ale całego kraju. Rozwijająca się gospodarka tworzy nowe miejsca pracy. Jej kondycja ma decydujący wpływ na poziom bezrobocia. Aczkolwiek obniżenie poziomu bezrobocia osób w wieku produkcyjnym świadczyć może o emigracji ludzi w wieku produkcyjnym do krajów zachodnich w poszukiwaniu pracy.

3. Aktualny stan pomocy społecznej i infrastruktura socjalna w Powiecie Gryfińskim

Pomoc społeczna, zgodnie z zapisem ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz.593 z 2004 r.) z dnia 12 marca 2004 r. jest instytucją polityki społecznej. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i ich rodzin, oraz ich integracji ze środowiskiem. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeśli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym

zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowym, Kościołem Katolickim, oraz innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Na terenie Powiatu Gryfińskiego działa Parafialny Zespół Caritas, który udziela pomocy osobom potrzebującym, w formie rzeczowej – odzieży i żywności.

Analizując potrzeby i środki w zakresie pomocy społecznej można mówić podziale kompetencji i wielości zadań pomocy społecznej realizowanych w naszym powiecie.

Potrzeby według analizy w latach 2005, 2006 wyłaniają priorytety w zakresie realizacji zadań gminnych i powiatowych.

Zgodnie z zadaniami pomocy społecznej realizowanymi przez gminy w 2005r. kwota świadczeń wynosiła **6.937.702,00** zł. natomiast w roku 2006 – **7.875,589,00zł.**

Tabela 15. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2005 i 2006.

Lp.	Typy rodzin objętych pomocą społeczną	2005r.	2006r.
		Liczba rodzin	Liczba rodzin
1.	Rodziny z dziećmi	2.572	2.282
2.	Rodziny niepełne	592	661
3.	Rodziny emerytów i rencistów	969	703

Źródło: Materiały zebrane z ośrodków pomocy społecznej.

Tabela 16. Zadania pomocy społecznej realizowane przez gminę w 2005 i 2006r.

Lp.	Rodzaj zadania	2005r.	2006r.
		Kwota świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Zadanie zlecone	2.219.444,00	2.765.377,00
2.	Zadanie własne	3.718.258,00	5.110.212,00
3.	Ogółem:	6.937.702,00	7.875,589,00

Źródło: Materiały zebrane z ośrodków pomocy społecznej.

Z analizy potrzeb w zakresie realizowanych zadań pomocy społecznej przez gminy wynika, że największe nakłady finansowe dotyczą zadań obligatoryjnych, zarówno zadań własnych i zleconych. Kwota świadczeń wzrasta. Stanowią one najczęściej zabezpieczenie podstawowych świadczeń klientów pomocy społecznej jak np. zasiłek stały, zasiłek okresowy.

Zadania pomocy społecznej realizowane przez powiat dotyczą odmiennej sfery pomocowej.

Największy obszar działań i zaangażowania środków finansowych pochłaniają koszty utrzymania jednostek i placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej, a następnie organizowanie dzieciom opieki i wychowania w rodzinach zastępczych. Duże nakłady finansowe związane są również z pomocą na usamodzielnianie, kontynuację nauki i integrację ze środowiskiem wychowanków opuszczających rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo – wychowawcze i zakłady poprawcze.

Na podstawie danych zebranych z ośrodków pomocy społecznej Powiatu Gryfińskiego, poniżej przedstawiono dane z zakresu rozmiarów pomocy społecznej na poziomie gmin.

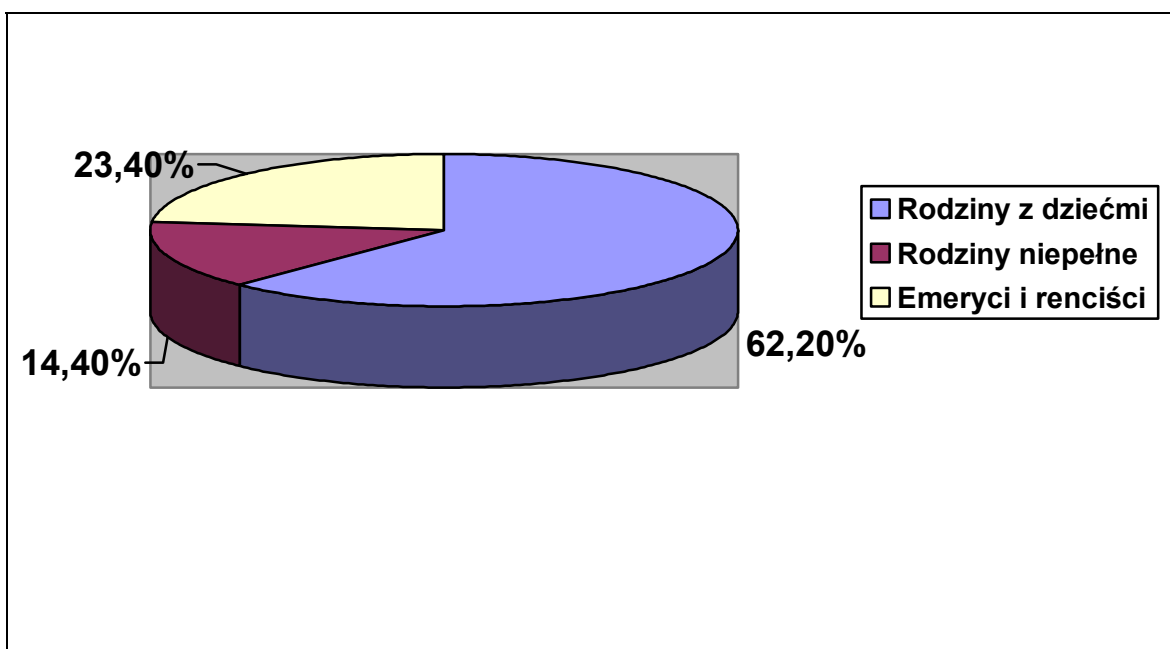
W 2005r. liczba osób, którym na podstawie decyzji administracyjnej przyznano świadczenia, w ramach zadań zleconych i własnych, wynosiła 9.069 osób.

Liczba rodzin korzystających z pomocy wynosiła – 4.301.

Liczba osób korzystających z pomocy, mieszkających na wsi wynosiła – 6.247.

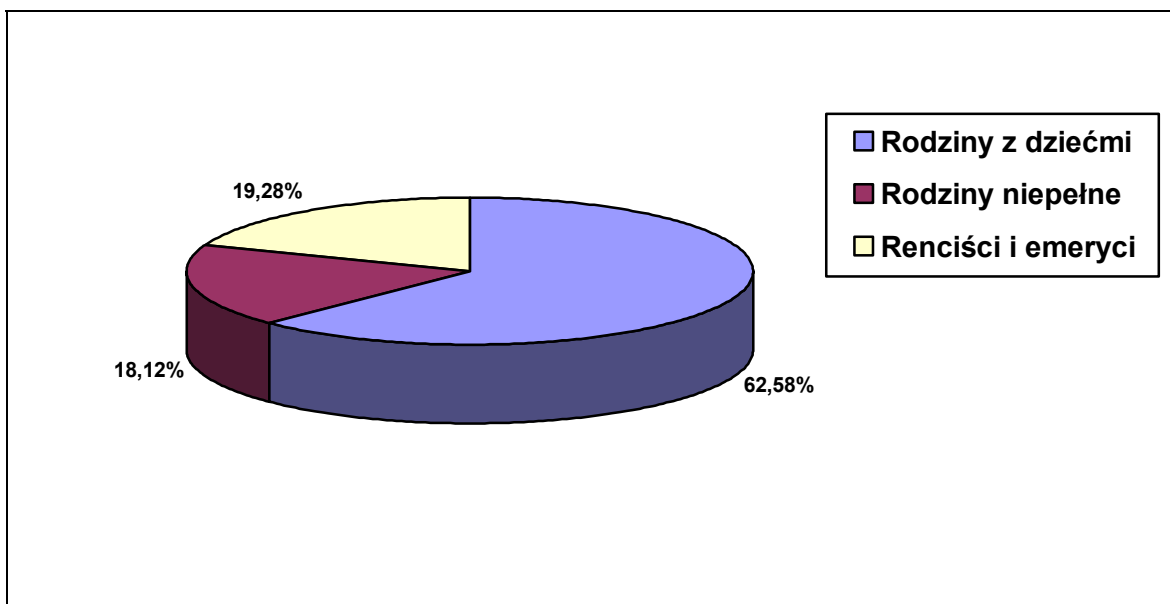
Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz długotrwała choroba.

Wykres 1. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2005 r.

Źródło: Dane zebranych z OPS-ów (I – XII 2005 r.) dla PCPR.

Wykres 2. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2006r.

Źródło: Dane zebrane z OPS-ów (I-XII 2006r.) dla PCPR

Zarówno w roku 2005 i 2006, rodziny z dziećmi stanowią największy odsetek korzystających z pomocy społecznej.

4. Infrastruktura pomocy społecznej

Na terenie Powiatu Gryfińskiego znajduje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, filia w Chojnie oraz 9 ośrodków pomocy społecznej.

Instytucje pomocy społecznej są finansowane zarówno z dotacji jak również z budżetów samorządów.

Do jednostek o zasięgu ponadgminnym należą:

- domy pomocy społecznej,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- placówki rodzinne,
- pogotowia opiekuńcze.

W tabeli 17 przedstawiono instytucje pomocy społecznej bez względu na partycypowanie organu prowadzącego w kosztach utrzymania jednostki.

Tabela 17. Liczba instytucji pomocy społecznej i miejsc w 2005 i 2006r.

Lp.	Rodzaj placówki	Liczba 2005r.	Liczba 2006r.	Liczba miejsc 2005r.	Liczba miejsc 2006r.
1.	Domy Pomocy Społecznej	4	4	420	408
2.	Środowiskowy Dom Samopomocy	1	1	-	-
3.	Placówki socjalizacyjne opiekuńczo-wychowawcze (publiczne)	2	2	83	83
4.	Placówka rodzinna(niepubliczna)	1	1	10	10
5.	Placówki wsparcia dziennego (o zasięgu ponadgminnym)	8	8	240	240
6.	Ośrodek Informacji dla Osób Niepełnosprawnych	1	1	-	-
7.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	1	1	-	-
8.	Ośrodki Pomocy Społecznej	9	9	-	-
9.	Filia PCPR	1	1	-	-
10.	Punkt Interwencji Kryzysowej	1	1	-	-

Źródło: Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie za 2005r.i 2006r.

Instytucje pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym finansowane są ze środków budżetu powiatu zaplanowanych na pomoc społeczną oraz dotacji.

4.1. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej

Ogółem w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej na terenie Powiatu Gryfińskiego zatrudnionych było w 2005r. 456 pracowników, w tym:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie – 11 osób,
- Punkt Interwencji Kryzysowej- przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – 4 osoby – umowa zlecenie,
- Powiatowy Zespół Ds. Orzekania o Niepełnosprawności – przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – 18 osób w tym: 1 na umowę o pracę, 1 umowa zlecenie i 16 umowa o dzieło,
- Ośrodek informacji Ds. Osób Niepełnosprawnych przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – 2 osoby (niepełnosprawne),
- Ośrodki Pomocy Społecznej – 136 osób:
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie – 49 osób,
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach – 7 osób,
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni – 10 osób,
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnie – 33 osoby,
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Mieszkowicach – 14 osób,
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu – 8 osób,
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzcińsku Zdrój – 8 osób,
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Widuchowej – 7 osób
- Placówki opiekuńczo-wychowawcze –osoby (w pełnym wymiarze czasu pracy)
 - Dom Dziecka w Binowie – 2005r. – 20 osób, 2006r. – 23 osoby,
 - Dom Dziecka w Trzcińsku Zdrój – 2005r. – 23 osoby, 2006r. – 20 osób.
- Domy Pomocy Społecznej – (w pełnym wymiarze czasu pracy)
 - Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie – w 2005r. – 84 osoby i w 2006r. – 83 osoby,

Dom Pomocy Społecznej w Dębach - w 2005r. – 42 osoby i w 2006r. – 44 osoby,

Dom Pomocy Społecznej w Trzcińsku Zdrój – w 2005r. – 60 osób i w 2006r. – 66 osób.

- rodziny pełniące funkcje pogotowia rodzinnego – 2 rodziny,
Pogotowie Rodzinne w Gryfinie,
Pogotowie Rodzinne w Trzcińsko Zdrój.
- zawodowe niespokrewnione wielodzietne rodziny zastępcze – 2 rodziny,
Zawodowa Wielodzietna Rodzina Zastępcza w Chojnie,
Zawodowa Wielodzietna Rodzina Zastępcza w Radziszewie.

W ubiegłym roku w jednostkach gminnych zatrudnionych było 136 osób, w tym 39 pracowników socjalnych, natomiast w jednostkach powiatowych 12 osób z kwalifikacjami pracownika socjalnego. Jest to nieliczna grupa zawodowa, niewystarczająca w stosunku do liczby klientów oraz ich potrzeb. Najbardziej dotkliwie odczuwają ten fakt mieszkańcy wsi.

W Powiecie Gryfińskim brakuje nie tylko specjalistów z zakresu pracy socjalnej, a także specjalistów z zakresu organizacji pomocy społecznej. Wzrost zatrudnienia osób ze specjalistycznymi kwalifikacjami jest niewystarczający. Specjalistów w zakresie pracy socjalnej brakuje w pięciu ośrodkach pomocy społecznej, natomiast specjalistów w zakresie organizacji pomocy społecznej w trzech ośrodkach pomocy społecznej.

Specjalistycznej pomocy w zakresie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w tym logopedycznej, dzieciom i młodzieży udzielają:

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Gryfinie,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Chojnie.

Obie jednostki podlegają Powiatowi Gryfińskiemu.

Tabela 18. Ilość dzieci objętych pomocą psychologiczno- pedagogiczną w latach 2005 i 2006.

Wyszczególnienie	2005r.	2006r.
Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Gryfinie	5.932	5.096
Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Chojnie	640	658

Źródło: Dane z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Chojnie i w Gryfinie.

Poradnia Psychologiczno –Pedagogiczna udziela pomocy również rodzicom dzieci i nauczycielom jest to pomoc związana z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży.

W 2006r. pomocą psychologiczno – pedagogiczną dotyczącą dziecka w wieku przedszkolnym objęto 157 dzieci w Poradni w Gryfinie i 123 dzieci w Chojnie.

Pomocą psychologiczno – pedagogiczną w szkole lub w placówce w 2006r. objęto 1.471 uczniów szkół gryfińskich, oraz 113 uczniów szkół chojeńskich.

Terapią psychologiczno – pedagogiczną w 2006r. objęto 662 osoby, logopedyczną 276 osób i terapią rodzinną 20 osób w Gryfinie. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Chojnie w 2006r. objęła 184 osoby terapią logopedyczną.

4.2. Zadania pomocy społecznej realizowane przez gminy

W 2005 r. z pomocy skorzystało łącznie 4.301 rodzin (liczba osób w rodzinach wynosiła 11.808). Najwięcej osób skorzystało z zasiłków okresowych – 2.008 osób, co stanowi kwotę – 1.349.673 zł. Z braku możliwości zatrudnienia – 1.682 osób otrzymało zasiłki na kwotę – 1.047.279zł. Z powodu niepełnosprawności – 230 osób otrzymało zasiłki na kwotę – 100.692,00zł.

W ramach zadań własnych gmin liczba osób, którym przyznano świadczenia wynosiła – 13.733 osób, w tym – 4.256 rodzin. W ramach zadań własnych gmin kwota świadczeń wynosiła – 3.718.258,00zł.

W roku **2006** kwota świadczeń wynosiła **5.110.212zł.**

W ramach zadań zleconych gmin kwota świadczeń wynosiła – 2.219.444,00zł.

Natomiast w **2006r.** kwota świadczeń zleconych wynosiła **2.765.377,00zł.**

Łącznie na w/w zadania wydano kwotę – 6.937.702,00zł. w 2005r. a w **2006r.** **7.875.589,00**

W następnej kolejności największe potrzeby dotyczą świadczeń fakultatywnych (zasiłek okresowy, specjalny, zasiłki okresowe na pokrycie w części lub w całości kosztów zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, kosztów pogrzebu) i stanowią 61 % wszystkich potrzeb w ramach zadań własnych. Pozostałe potrzeby na poziomie – 39% dotyczą zadań fakultatywnych (pozostałe zasiłki celowe i w naturze, w tym zasiłki specjalne celowe, pomoc w naturze, jednorazowy zasiłek celowy).

Tabela 19. Osoby bezdomne korzystające z pomocy ośrodków pomocy społecznej.

Wyszczególnienie	2005r.		2006r.	
	ilość osób	ilość rodzin	ilość osób	ilość rodzin
Gryfino	41	39	42	39
Banie	7	7	8	8
Cedynia	2	2	1	1
Chojna	3	4	3	4
Mieszkowice	0	0	0	0
Moryń	2	2	1	1
Stare Czarnowo	5	5	3	0
Trzczańskie Zdrój	0	0	0	0
Widuchowa	3	3	0	0

Źródło: Dane zebrane z ośrodków pomocy społecznej Powiatu Gryfińskiego.

Na terenie Powiatu Gryfińskiego z pomocy ośrodków pomocy społecznej w 2005r. skorzystały **63** osoby bezdomne, natomiast w 2006r. **58** osób. Według danych Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie w 2005r. policja zatrzymała 23 osoby bezdomne, natomiast w 2006r. 21. W Urzędzie Miasta i Gminy Gryfinie w 2005r. 78 rodzin złożyło wnioski na przydział lokalu mieszkalnego z czego 30 rodzin na lokale mieszkalne, 48 rodzin na lokale socjalne, oraz 27 rodzin po wyrokach sądowych oczekiwało na lokal socjalny. W **2006r.** już **91** rodzin złożyło zapotrzebowanie na przydział lokalu mieszkalnego, z czego na lokal mieszkalny 19 rodzin, na lokal socjalny 48 rodzin, w wyniku wyroku sądowego oczekiwało na lokal socjalny 27 rodzin. Na przykładzie Gminy Gryfino można stanowczo stwierdzić że, istnieje potrzeba budownictwa socjalnego.

4.3. Zadania pomocy społecznej realizowane przez powiat.

W ramach zadań własnych powiatu realizowanych przez Centrum Pomocy Rodzinie udzielono pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodziny zastępcze.

W zależności od potrzeb świadczeniobiorcy korzystali z różnych form pomocy:

- pieniężnej na usamodzielnienie,
- pieniężnej na kontynuowanie nauki,
- na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Ogółem w 2005r. wypłacono 4453.626,00 zł. na w/w świadczenia.

Udzielona pomoc finansowa dla osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze w 2005r. przedstawia się następująco:

- * na kontynuowanie nauki dla 21 osób – 99.691,00
- * pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla jednej osoby – 6.480,00 zł,
- * pomoc rzeczowa na zagospodarowanie dla 7 osób – 34.026,00zł.

Do zadań powiatu należy udzielanie pomocy na rzecz rodzin zastępczych, która przedstawia się następująco w 2005r.

Pomoc pieniężna:

- na kontynuowanie nauki dla 59 wychowanków – 271.195,00 zł,
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla 4 osób – 17.195,00zł,
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla 5 osób – 24.315,00zł

W 2006r. pomoc pieniężna:

- * na kontynuowanie nauki dla 55 wychowanków – 240.074,00 zł,
- * pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla 10 osób – 44.403,00 zł,
- * pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla 8 osób – 36.432,00 zł,

Poniżej tabela przedstawia rodzaje rodzin zastępczych sprawujących opiekę nad dzieckiem.

Tabela 20. Rodziny zastępcze w 2005r.

Rodzaj opieki	Liczba osób którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej
Rodziny spokrewnione z dzieckiem	133	1.562	998.692	106	133
Rodziny niespokrewnione z dzieckiem	25	254	12.575,00	15	21
Rodziny pełniące zadania pogotowia opiekuńczego	2	62	57.192	2	12
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne rodziny zastępcze	3	33	31.780,00	2	3

Źródło: Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

Tabela 21. Rodziny zastępcze w 2006 r.

Rodzaj opieki	Liczba osób którym decyzją Przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł.	Liczba rodzin	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej
Rodziny spokrewnione z dzieckiem	139	1.511	952,841,00	106	139
Rodziny niespokrewnione z dzieckiem	25	263	240.119,00	16	25
Rodziny pełniące zadania pogotowia opiekuńczego	12	89	132.800,00	2	12

Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem wielodzietne rodziny zastępcze	15	120	108.589,00	2	13
---	----	-----	------------	---	----

Źródło: Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Do zadań powiatu z zakresu administracji rządowej należy również udzielanie pomocy repatriantom. W 2005r. pomocy udzielono jednej osobie na kwotę – 4.251zł, w 2006r. nie udzielono pomocy repatriantom.

W ramach interwencji kryzysowej w 2006r. pomocy udzielono 25 osobom wobec których stosowano przemoc domową (psychiczną, fizyczną, seksualną), mniej o 9 przypadków w porównaniu do roku 2005. Według danych Komendy Powiatowej Policji na terenie Powiatu Gryfińskiego w 2005r. zanotowano 213 interwencji domowych natomiast w 2006r. – 58.

Problemy, z którymi między innymi zgłaszają się osoby szukające pomocy to:

- kryzysy rodzinne – 102 osoby,
- kryzysy psychiatryczne – 64 osoby,
- kryzysy sytuacyjne – 36 osób.

4.4. Grupy społeczne szczególnego ryzyka zagrożone wykluczeniem społecznym

Osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym to takie, które nie są w stanie samodzielnie zaspokajać podstawowych potrzeb życiowych z różnych powodów np: bezdomności, alkoholizmu, przestępczości, itp. Problem społecznej marginalności jest związany z kwestią utraty podstaw do społecznego umiejscowienia jednostki w społeczności i sposobów włączania się w życie zbiorowe i korzystania z uprawnień i dostępu do instytucji społecznych oraz możliwości uczestnictwa we wspólnocie kulturowej. Pewne grupy społeczne nie uczestniczą w tym, co dzieje się na rynku pracy i rynku konsumpcji.

Poniżej przedstawiono osoby zagrożone wykluczeniem społecznym:

- długotrwale korzystający z pomocy społecznej,
- osoby nie posiadające własnych dochodów,
- osoby bez prawa do zasiłku(zasiłku dla bezrobotnych lub

przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, renty socjalnej lub z tytułu niezdolności do pracy, emerytury),

- alkoholicy i narkomani poddający się leczeniu,
- bezdomni,
- osoby opuszczające zakłady karne,
- uchodźcy, mniejszości etniczne,
- osoby w wieku 15-24 lat, które nie uczą się i nie są zarejestrowane jako bezrobotne; uczą się ale sprawiają trudności wychowawcze; wychowują się w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych ze środowisk ubogich i zagrożonych dysfunkcją społeczną; wchodzące w kolizję z prawem.

5. Najważniejsze problemy społeczne występujące w powiecie

Najważniejszym problemem społecznym w Powiecie Gryfińskim jest wzrastający poziom ubóstwa, patologie społeczne (przestępczość, narkomania, przemoc w rodzinie i alkoholizm. Około 15% mieszkańców Powiatu Gryfińskiego korzysta z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności i bezradności opiekuńczo wychowawczych. Nastąpił spadek liczby urodzeń, mniejsza jest liczba zawieranych małżeństw, wysoki wskaźnik feminizacji oraz wyraźne starzenie się społeczeństwa. To najbardziej znaczące zmiany demograficzne, jakie będą miały wpływ na dalsze kierunki rozwoju gospodarczego i społecznego regionu i wyznaczą na kolejne lata również strategię w zakresie polityki społecznej, zwłaszcza w obszarze socjalnym.

Skutkiem zmian w strukturze demograficznej będzie coraz bardziej zauważalna zmiana i rozwój infrastruktury pomocy społecznej oraz różnych specjalistycznych form wsparcia. Analiza potrzeb w zakresie pomocy społecznej dostarcza wiele ważnych informacji na temat konieczności rozwoju pomocy społecznej w Powiecie Gryfińskim.

Działania służb społecznych w obszarze rynku usług socjalnych wskazują na elastyczny charakter tej sfery pracy. Świadczenia na rzecz klientów pomocy społecznej muszą dopasowywać się do określonych potrzeb społecznych zbiorowości

lokalnych. Dlatego tak ważna jest diagnoza problemów społecznych takich jak bezrobocie, bezdomność, ubóstwo, patologie społeczne, niepełnosprawność osób.

Pomoc społeczna, podobnie jak służba zdrowia, czy edukacja, skazana jest na deficyt finansowy. Ważne, więc są zmiany w systemie pomocy społecznej, które umożliwią sprawny przepływ informacji o klientach pomocy społecznej i możliwych formach wsparcia instytucjonalnego.

Na zagadnienia związane z pomocą społeczną należy spojrzeć w aspekcie europejskim. Polskie ustawodawstwo dostosowało przepisy w zakresie polityki społecznej.

W maju 2004r. weszły w życie nowe ustawy: o pomocy społecznej, o świadczeniach rodzinnych oraz promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Samorządom terytorialnym powierzono nowe zadania w związku z udziałem Polski w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w przypadku przemieszczania się osób w granicach Unii Europejskiej. Ma to na celu wyrównywanie różnic w świadczeniach socjalnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

5.1. Priorytetowe problemy społeczne dla Powiatu Gryfińskiego

1. Do najważniejszych zadań samorządu powiatowego i gminnego należy podnoszenie jakości życia najuboższych mieszkańców Powiatu Gryfińskiego poprzez przeciwdziałanie i ograniczenie skutków ubóstwa. Pomoc finansowa powinna stanowić dopełnienie pracy socjalnej, likwidując w ten sposób doraźny charakter pomocy społecznej.
2. Przyjęcie określonych kierunków polityki społecznej, w związku z zachodzącymi zmianami demograficznymi ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa socjalnego grup zagrożonych marginalizacją społeczną np. bezrobotnych kobiet, osób niepełnosprawnych, ludzi starych, klientów pomocy społecznej.
3. Problemy społeczne, zwłaszcza socjalne, będą wymagały ciągłej diagnozy i analizy zarówno na poziomie gminnym, powiatowym jak i wojewódzkim. W związku z nasilaniem się negatywnych skutków zjawiska marginalizacji społecznej, istnieje pilna potrzeba stworzenia spójnego systemu ewidencjonowania osób wymagających

pomocy socjalnej i przepływu informacji w całym obszarze pomocy społecznej.

4. Współpraca międzynarodowa w zakresie monitorowania i podejmowania wspólnych działań instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz prewencji i zapobiegania patologiom społecznym wśród mieszkańców sąsiednich regionów z powodu przygranicznego położenia naszego powiatu.
5. Kwestia pojawienia się nowych problemów, w związku z napływem obywateli z innych krajów, którzy wymagać będą działań osłonowych instytucji pomocy społecznej.

5.2. Profilaktyka rozwiązywania problemów narkomanii i HIV/AIDS

Narkomania stanowi wyzwanie cywilizacyjne o zasięgu globalnym ogranicza możliwość rozwoju krajów biednych. Niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego. Ciągłe wzrasta liczba uzależnionych i eksperymentujących. Obniża się wiek inicjacji narkotykowej. Narkotyki są dostępne wszędzie. Problem narkomanii jest ściśle związany z ubóstwem, bezrobociem, prostytutką przestępczością czy bezdomnością.

5.3. Charakterystyka zjawiska narkomanii na terenie Powiatu Gryfińskiego

Uwarunkowania problemu narkomanii w Powiecie Gryfińskim to:

1. Przygraniczne położenie powiatu,
2. Tranzytowy charakter (przejścia graniczne),
3. Charakter żeglugowy (żegluga śródlądowa barkami),
4. Duże obszary ubóstwa -głównie wsie popegerowskie,
5. Duży odsetek rodzin dysfunkcyjnych,
6. Zjawisko nowobogactwa, pracoholizm i wynikające z tego patologiczne zachowania, szczególnie wśród osób młodych.

Zdiagnozowanie narkomanii jest bardzo trudne z wielu powodów, między innymi: zaprzeczanie istnieniu problemu przez samych zażywających, minimalizacja problemu, lekceważenie zagrożeń wynikających z uzależnienia, a szczególnie tłumaczenie przez samych uzależnionych braku anonimowości w przypadku podjęcia

leczenia odwykowego w lecznictwie medycznym.

Poniżej tabela przedstawiająca osoby uzależnione od narkotyków i ich rodziny zgłaszające się do ośrodków pomocy społecznej celem uzyskania pomocy.

Tabela 22. Osoby uzależnione od narkotyków zgłaszające się do ośrodków pomocy społecznej w latach 2005 i 2006.

Ośrodek Pomocy Społecznej	2005r.		2006r.	
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin
Gryfino	7	4	11	3
Banie	0	0	0	0
Cedynia	0	0	0	0
Chojna	0	0	0	0
Mieszkowice	0	0	0	0
Moryń	0	0	0	0
Stare Czarnowo	0	0	0	0
Trzczańskie Zdrój	0	0	0	0
Widuchowa	0	0	0	0

Źródło: Dane otrzymane z ośrodków pomocy społecznej.

Do Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” w Gryfinie od września do listopada 2006 roku zgłosiło 12 osób z Powiatu Gryfińskiego uzależnionych od narkotyków.

Na podstawie próby zebrania danych dotyczących leczenia osób zażywających środki psychoaktywne z powiatu gryfińskiego otrzymano informacje z Samodzielnego Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Szczecinie przy ul. Ostrowskiej 7, iż nie odnotowano osób korzystających z leczenia.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Chrobry” w Gryfinie również nie odnotował osób z problemem narkotycznym. Samodzielny Publiczny Specjalistyczny

Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdroje” w Szczecinie poinformował, że nie ma możliwości zbierania w systemie elektronicznym informacji dotyczących adresów zarejestrowanych pacjentów i nie można podać listy osób z Powiatu Gryfińskiego. Uzyskane dane dotyczyły detoksykacji od środków psychoaktywnych.

Tabela 23. Leczenie osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, które pochodzą z Powiatu Gryfińskiego

Leczenie w oddziale	Ogółem	Młodzież od 13 do 20 r. życia	Kobiety po 20 r. życia	Mężczyźni po 20 r. życia
Detoksykacja od środków psychoaktywnych	4	1	0	3

Zródło: Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdroje” w Szczecinie.

System leczenia osób uzależnionych ma wiele braków. Wyspecjalizowane jednostki ochrony zdrowia nie tworzą spójnego systemu z pozostałymi podmiotami zaangażowanymi w proces leczenia. Czas oczekiwania na detoksykację szpitalną jest długi, nawet do kilku tygodni. Niedostateczne środki finansowe w placówkach ograniczają dostęp do specjalistycznych szkoleń dla kadry medycznej i terapeutycznej.

Zapotrzebowanie na tego rodzaju świadczenia stale się zwiększa i mimo ciągłych przekształceń jednostek ochrony zdrowia nadal na terenie powiatu, a także województwa opieka w tym zakresie jest niewystarczająca. Warunkiem dobrze przeprowadzonego monitoringu jest współpraca pomiędzy poszczególnymi jednostkami samorządu terytorialnego a Wojewódzkim Pełnomocnikiem Wojewody d/s Narkomanii. Jednocześnie winna być prowadzona jednolita ewaluacja usług leczniczych rehabilitacyjnych.

6. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych

Alkoholizm jest jednym z najpowszechniejszych problemów społecznych i zdrowotnych naszego stulecia. Problemu tego nie rozwiązano dotąd w sposób definitywny. Skutki, jakie powoduje to samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu, czy też ich rodzin.

Nastąpił wzrost osób korzystających z pomocy poradnictwa odwykowego. Do Poradni Odwykowej w Gryfinie w 2005r. zgłosiło się – 121 osób, więcej o 27 w porównaniu do 2004r. z czego 76% stanowią mężczyźni.

Z pomocy terapeutycznej Ośrodka Terapii Uzależnień w Szczecinie skorzystało - 11 osób w 2004r., a w 2005 – 6 osób.

Dane (pochodzą z gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych) informują, że na leczenie odwykowe zgłoszono w roku 2005r. – 337 osób, najwięcej z gminy Gryfino – 90 osób w 2004r. i – 122 osoby w 2005r.

z gminy Chojna – 50 osób w 2004r. i – 103 osoby w 2005r.

z gminy Widuchowa – 46 osób w 2004r. i – 44 osoby w 2005r.

* Uszkodzenia rozwoju psychofizycznego pijącej młodzieży.

Zauważono poważne szkody związane z piciem alkoholu przez dzieci i młodzież w wieku od 15 do 8 roku życia. W ciągu ostatnich lat zwiększa się liczba pijącej młodzieży.

Z danych od gminnych komisji w 2005r.

- 6 osób w przedziale wieku od 16 do 20 lat zgłoszonych zostało na leczenie odwykowe przymusowe.

Tabela 24. Osoby uzależnione od alkoholu i ich rodziny korzystające z pomocy ośrodków pomocy społecznej w formie przyznawania świadczeń w latach 2005 i 2006.

Ośrodki Pomocy Społecznej	2005r.		2006r.	
	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin
Gryfino	328	134	245	104
Banie	174	64	223	83
Cedynia	15	6	3	1
Chojna	84	31	78	23
Mieszkowice	17	7	29	12
Moryń	79	20	8	8
Stare Czarnowo	58	20	48	16
Trzczańsk Zdrój	114	28	107	28
Widuchowa	178	35	140	52

Źródło: Dane uzyskane z ośrodków pomocy społecznej.

- * Szkody występujące u członków rodzin z problemem alkoholowym.

Szkody obejmują przede wszystkim schorzenia psychosomatyczne zaburzenia emocjonalne spowodowane ciągłym stresem, przemocą, demoralizacją, ubóstwem i obniżeniem szans osiągnięcia kariery zawodowej zwłaszcza u dzieci osób uzależnionych od alkoholu. Dzieci alkoholików otrzymują pomoc w placówkach socjoterapeutycznych, a także w ruchu społecznym Anonimowych Alkoholików – uczestniczą w obozach socjoterapeutycznych czy koloniach letnich.

- * Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy i bezrobotnych.

Szkody związane z piciem alkoholu w miejscu pracy obejmują przede wszystkim absencję, wypadki i obniżenie wydajności pracy.

- * Naruszenie prawa i porządku poprzez osoby nietrzeźwe.

Dotyczy problemów:

- wpływu nietrzeźwości na popełnienie przestępstw (w 2005r. zanotowano - 1.367 interwencji policji, będących skutkiem działania osób pod wpływem alkoholu, więcej o 80 interwencji niż w 2004r.),
- przemoc w rodzinach alkoholowych i nietrzeźwość w miejscach publicznych w 2005r. przeprowadzono 253 interwencje policji będące skutkiem przemocy w rodzinie, o 40 interwencji więcej niż w 2004r.

W izbach wytrzeźwień w 2005r umieszczono - 86 osób będących pod wpływem alkoholu. W 2006r. Komenda Powiatowa Policji w Gryfinie zanotowała 58 interwencji domowych, oraz 75 osób nieletnich będących pod wpływem alkoholu.

- * Naruszenia prawa związane z handlem napojami alkoholowymi.

Zjawisko problemowe to:

- sprzedaż alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym,
- prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu.

7. Możliwe kierunki rozwoju polityki społecznej w Powiecie Gryfińskim

Na podstawie diagnozy i potrzeb można przyjąć najważniejsze kierunki rozwoju i pomocy w Powiecie Gryfińskim.

*** Odchodzenie od pomocy instytucjonalnej na rzecz pomocy środowiskowej.**

Dotyczy to dzieci z placówek opiekuńczo - wychowawczych. Realizacja takiego podejścia jest możliwa, w przypadkach przekształcenia istniejących placówek lub zlecenia prowadzenia tych placówek organizacjom pozarządowym zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym i rozwojem specjalistycznych usług socjalnych w środowisku. Chodzi tu o placówki opiekuńczo- wychowawcze dziennego pobytu, czy inną formę pomocy – tworzenie zawodowych niespokrewnionych rodzin zastępczych.

Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego - poszukiwanie kandydatów na rodziny zastępcze. W celu pozyskania kandydatów konieczne jest stałe informowanie społeczeństwa poprzez umieszczanie informacji w mediach, organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych instytucji celem zapoznawania z warunkami tworzenia rodzin zastępczych.

*** Rozbudowa środowiskowych form pomocy półstacjonarnej, które mają służyć utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku.**

Istnieje konieczność udzielania pomocy na terenie Powiatu Gryfińskiego, którą oferuje ośrodek wsparcia, dzienny dom pomocy, czy ośrodki dziennego pobytu. Placówki wsparcia dziennego mają wspierać rodzinę naturalną w funkcji opiekuńczej przez organizowanie kół zainteresowań, klubów, ognisk wychowawczych, które pomogą dzieciom w pokonaniu trudności szkolnych, jak i organizacji czasu wolnego. Mogą organizować programy psychokorekcyjne, terapię pedagogiczną i psychologiczną .

***Tworzenie mieszkań chronionych**

Działanie to ma na celu zabezpieczenie mieszkań przeznaczonych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze, resocjalizacyjne, zakłady dla nieletnich, rodziny zastępcze, zakłady

karne. Osoby te na ogół nie mają, dokąd wracać. Zapewnienie warunków mieszkaniowych pozwoli tej grupie samodzielnie żyć w środowisku. Umożliwienie wychowankom zamieszkania w mieszkaniu chronionym oraz udzielenie odpowiedniego wsparcia chroni ich przed powrotem do demoralizującego środowiska, lub pozostania bez „dachu nad głową” Pozwala im na rozpoczęcie samodzielnego życia i funkcjonowanie w środowisku po opuszczeniu placówek.

***Tworzenie rodzinnych form opieki**

Uruchamianie na terenie powiatu rodzin zawodowych wielodzietnych jako formy właściwej opieki nad dzieckiem, zwłaszcza dla licznego rodzeństwa. Rodziny te są tańszą formą w utrzymaniu oraz zapewniają opiekę i wychowanie w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego.

*** Zwiększenie nakładów finansowych na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych.**

Poprzez zapewnienie osobom niepełnosprawnym warunków pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym. Stworzenie warunków do samodzielnego życia w środowisku, integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym, wspieranie rodzin osób niepełnosprawnych, wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych, ograniczenie lub eliminację skutków niepełnosprawności.

Umożliwienie osobom niepełnosprawnym swobodnego dostępu do budynków użyteczności publicznej oraz swobodnego poruszania się we własnym domu. Likwidacja barier architektonicznych we wszystkich obiektach użyteczności publicznej oraz w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych oraz dofinansowanie likwidację barier w komunikowaniu się i barier technicznych.

***Kontynuacja programów naprawczych w domach pomocy społecznej i przekazywanie ich prowadzenia organizacjom pozarządowym.**

Aktualnie trwa standaryzacja w domach pomocy społecznej. Główne przeszkody w terminowej realizacji programów naprawczych to brak środków finansowych. Zmiany te następują w zakresie zmniejszenia liczby miejsc w placówkach, modernizacji budynków i przystosowaniu ich do potrzeb osób niepełnosprawnych.

***Tworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.**

W związku ze wzrostem przemocy w rodzinie pojawia się problem odizolowania sprawcy od ofiary przemocy, ale także udzielenie specjalistycznej pomocy również sprawcy. Pozyskanie odpowiedniego lokalu przez Powiat Gryfiński, znacznie przyspieszy i ułatwi tworzenie takiego ośrodka, który świadczył będzie usługi zwłaszcza psychologiczne, rodzinne i prawne oraz zapewniał schronienie w formie hotelu dostępnego całą dobę dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

*** Zmniejszenie negatywnych skutków używania alkoholu i środków psychoaktywnych.**

Coraz częściej spotykamy się w naszym powiecie z używaniem i uzależnieniem nie tylko od alkoholu, ale od innych substancji psychoaktywnych. Powszechna dostępność i moda panująca w środowisku rówieśniczym oraz usytuowanie w pobliżu granic sprawia, że szkody z tym związane obserwowane są w różnych sferach życia społecznego.

***Ścisła współpraca instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.**

Jak wynika z doświadczeń, organizacje pozarządowe stanowią ważne ogniwo w pomocy społecznej. Samorząd powiatowy chętnie powierza niektóre zadania podmiotom niepublicznym. Ta współpraca jest korzystna z powodów finansowych. W niektórych przedsięwzięciach partycypują różni partnerzy społeczni.

***Przystosowanie osób po zwolnieniu z zakładu karnego do życia w środowisku zamieszkania**

Osoby zwolnione z zakładu karnego mają trudności w znalezieniu pracy, ale również w przystosowaniu do życia w środowisku lokalnym. Istnieje konieczność stworzenia skutecznego systemu wsparcia osób po zwolnieniu z zakładu karnego.

***Integracja uchodźców ze środowiskiem lokalnym.**

Istnieje problem pomocy osobom, które przyjeżdżając do Polski uzyskały status uchodźcy. Uzyskawszy status jedni wyjeżdżają, a inni próbują ułożyć sobie życie w Polsce. Główne problemy to brak bezpieczeństwa ekonomicznego, mieszkania, oraz nieznamość języka polskiego.

III. Budowa powiatowej strategii polityki społecznej

1. Analiza otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego głównych obszarów problemowych polityki społecznej. Analiza SWOT

Na podstawie przedstawionej diagnozy społecznej oraz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej zostały określone główne obszary problemowe występujące w Powiecie Gryfińskim.

Należą do nich:

- długotrwałe bezrobocie,
- kryzys rodziny,
- uzależnienia,
- ograniczony dostęp osób niepełnosprawnych do życia zawodowego i społecznego,
- integracja uchodźców ze środowiskiem,

- przystosowanie osób po zwolnieniu z zakładu karnego do życia w środowisku zamieszkania.

Do każdego z obszarów została przeprowadzona analiza SWOT.

Obszar problemowy:

DŁUGOTRWALE BEZROBOCIE

Problemy społeczne regionu i towarzyszące im bezrobocie, są podstawą do wyodrębnienia tego obszaru. Bezrobocie w największym stopniu przyczynia się do kryzysu rodziny, marginalizacji grup społecznych i wzrostu poziomu ubóstwa w regionie. Najliczniejszą grupą świadczeniobiorców pomocy społecznej są bezrobotni i ich rodziny

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - Sieć publicznych instytucji na rynku pracy i instytucji wspomagających na poziomie powiatu i gminy. - Dobre rozeznanie skali zjawiska. - Tendencje ludzi młodych do podwyższania kwalifikacji zawodowych . - Duża ilość programów i środków finansowych na rzecz promocji zatrudnienia. - Możliwość zmiany kwalifikacji zawodowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak współpracy pomiędzy samorządami oraz współpracy samorządów z lokalnymi przedsiębiorcami. - Brak zintegrowanych działań urzędów pracy i instytucji wspomagających. - Niskie kwalifikacje zawodowe długotrwale bezrobotnych. - Brak współpracy instytucji kształcących z urzędami pracy. - Nieefektywne metody działań kierowanych do osób długotrwale bezrobotnych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - Członkostwo w Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> - „ Dziedziczenie” bezrobotnego stylu życia

<ul style="list-style-type: none"> - Zmiany legislacyjne w zakresie polityki promującej zatrudnienie. - Inwestowanie w rozwój zasobów ludzkich. - Przygraniczne położenie regionu. 	<p>zwłaszcza na obszarach wiejskich.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brak motywacji u długotrwale bezrobotnych do podejmowania zatrudnienia. - Brak skutecznej polityki fiskalnej i płacowej wspierającej rozwiązywanie problemu bezrobocia.
---	---

Obszar problemowy:

KRYZYS RODZINY

Bezpośredni wpływ na zdrowe funkcjonowanie rodziny ma sytuacja społeczno ekonomiczna państwa. Główne problemy rodziny w naszym powiecie to brak bezpieczeństwa ekonomicznego, problemy opiekuńczo wychowawcze, niewystarczająca pomoc dla dzieci, występujące uzależnienia i towarzysząca temu bezradność społeczna.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - Rola rodziny i jej znaczące miejsce w społeczeństwie. - Istniejący system norm moralnych i prawnych. - Istniejący w rodzinie kapitał ludzki, społeczno- kulturowo- ekonomiczny. -Istniejące instytucje polityki społecznej państwa wspierające rodzinę - Organizacje pozarządowe i grupy samopomocowe działające na rzecz rodzin 	<ul style="list-style-type: none"> - Zła sytuacja ekonomiczno społeczna rodzin. - Niedostateczne zabezpieczenie rodzin w kryzysie . - Brak systemowych , długotrwałych rozwiązań w zakresie wsparcia rodziny. -Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów. - Nieprawidłowe relacje wewnątrzrodzinne. - Za małą efektywność i skuteczność świadczeń na rzecz rodziny.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - Ożywienie gospodarcze, zmniejszenie bezrobocia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uzależnienie rodzin od różnych rodzajów świadczeń socjalnych.

<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój infrastruktury środowiskowej odpowiadającej potrzebom rodzin. - Integracja z Unią Europejską, - Lepszy dostęp do wiedzy i inwestycje w zasoby ludzkie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost dysfunkcji w rodzinach . - Niewystarczająca współpraca państwa, samorządów i środowisk lokalnych w przewyżnianiu problemu kryzysu w rodzinie.
---	---

Obszar problemowy:

UZALEŻNIENIA

Podstawą wyodrębnienia tego obszaru problemy, które mają wpływ na życie rodzin i społeczeństwa.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - Dobre zaplecze finansowe. - Profesjonalnie wyszkolona kadra. - Organizacje pozarządowe działające w obszarze profilaktyki, edukacji i redukcji szkód. - Instytucje : <ul style="list-style-type: none"> - placówki leczenia odwykowego, - placówki opiekuńczo-wychowawcze, - placówki interwencyjne. - Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. - Istniejące rozwiązania prawne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Destrukcja życia społecznego (zubożenie materialne). - Rozpad więzi rodzinnych. - Wzrost przestępczości. - Zwiększenie zjawiska przemocy i agresji w społeczeństwie w szczególności wśród dzieci i młodzieży. - Zwiększająca się liczba nowych zachowań HIV i rozwój AIDS. - Niewystarczająca edukacja społeczna zwłaszcza w środowiskach wiejskich. - Brak szkolnych i pozaszkolnych programów profilaktycznych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - Organizacje pozarządowe i grupy samopomocy działające w obszarze uzależnień. - Dobra współpraca instytucji i samorządów. - Pogłębiona diagnoza zjawiska. 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak systemowych rozwiązań. - Niezadowalający stan badań i monitoringu zjawiska uzależnień. - Niski poziom zainteresowania problematyką uzależnień ze strony małych społeczności lokalnych

Obszar problemowy:

OGRANICZONY DOSTĘP OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH DO ŻYCIA ZAWODOWEGO I SPOŁECZNEGO

Osoby niepełnosprawne należą do grupy społecznej zagrożonej marginalizacją z powodu ograniczonego dostępu do życia zawodowego i społecznego. Prawidłowe rozwiązania problemów osób niepełnosprawnych stanowią istotny obszar problemowy w polityce społecznej.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">- Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.- Dobra współpraca z PFRON-em .- Programy na rzecz aktywizacji i zatrudnienia osób niepełnosprawnych.	<ul style="list-style-type: none">- Brak skutecznej polityki zatrudnienia osób niepełnosprawnych- Niski udział środków własnych samorządów na realizację zadań w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym.- Istniejące nadal bariery utrudniające funkcjonowanie społeczne i zawodowe osób niepełnosprawnych.- Słabe zaplecze rehabilitacyjne instytucjonalne i pozainstytucjonalne w małych miejscowościach.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">-Rosnący poziom świadomości społecznej w zakresie rozumienia potrzeb osób niepełnosprawnych.- Rozwój zaplecza rehabilitacyjnego i likwidacja barier.- Dobra współpraca instytucji, samorządów i organizacji pozarządowych.- Korzystne regulacje prawne.	<ul style="list-style-type: none">- Niski poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych- Ograniczenia środków finansowych na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych.- Częste zmiany prawne ograniczające możliwości wspierania osób niepełnosprawnych.

Obszar problemowy:

INTEGRACJA UCHODźCÓW ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI.

Istnieje problem pomocy osobom, które uzyskały status uchodźcy przyjeżdżając do Polski. Uzyskawszy status jedni wyjeżdżają, a inni próbują ułożyć sobie życie w naszym kraju. Główne problemy to brak bezpieczeństwa ekonomicznego, mieszkania, oraz nieznaną języka polskiego.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">-Odpowiednie zaplecze instytucjonalne pomocy społecznej.-Liczna kadra pomocy społecznej.-Funkcjonujące organizacje pozarządowe .-Rozwój grup samopomocy.	<ul style="list-style-type: none">- Brak systemowych rozwiązań w sferze polityki społecznej.-Brak zabezpieczenia środków finansowych na systematyczne wdrażanie przyjętych i pożądaných działań.- Brak skoordynowanych działań dotyczących współpracy samorządów terytorialnych na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">- Inwestycje w rozwój zasobów ludzkich.- Integracja z Unią Europejską.- Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadr służb społecznych i zatrudnienia.- Prospołeczna polityka lokalnych samorządów.	<ul style="list-style-type: none">- Pogłębiające się zjawisko marginalizacji jednostek wśród uchodźców-Brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego.- Rosnące potrzeby socjalne wskutek istniejącego bezrobocia wśród uchodźców.

Obszar problemowy:

PRZYSTOSOWANIE OSÓB PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO DO ŻYCIA W ŚRODOWISKU ZAMIESZKANIA.

Osoby zwolnione z zakładu karnego mają trudności w znalezieniu pracy, ale również w przystosowaniu do życia w środowisku lokalnym.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">- Zaplecze instytucji pomocy społecznej.- Liczna kadra pomocy społecznej.- Funkcjonujące organizacje pozarządowe.- Rozwój grup samopomocy.	<ul style="list-style-type: none">- Brak systemowych rozwiązań w sferze polityki społecznej.- Brak zabezpieczenia środków finansowych na systematyczne wdrażanie pożądanych działań.- Niskie kwalifikacje osób opuszczających zakład karny.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">- Prospołeczna polityka lokalnych samorządów.- Aktywizacja zawodowa osób opuszczających zakłady karne.- Integracja z Unią Europejską poprzez przejmowanie rozwiązań obowiązujących w Unii.	<ul style="list-style-type: none">- Rosnące potrzeby socjalne osób opuszczających zakład karny i ich rodzin.- Brak motywacji osób opuszczających zakład karny do podejmowania zatrudnienia.

Podsumowanie analizy SWOT

Przeprowadzona analiza głównych obszarów problemowych Powiatu Gryfińskiego jego otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego pozwala określić cele strategiczne i operacyjne działań w zakresie polityki społecznej.

2. Misja polityki społecznej Powiatu Gryfińskiego

Misją polityki społecznej w Powiecie Gryfińskim jest podnoszenie jakości życia wśród mieszkańców powiatu, którzy ze względu na trudną sytuację życiową, nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb bytowych, a przez to nie mogą uczestniczyć lub mają ograniczony udział w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym.

Cel pośredni:

Stworzenie spójnego systemu realizacji zadań polityki społecznej.

3. Cele strategiczne i cele operacyjne polityki społecznej

Po przeprowadzeniu analizy otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego głównych obszarów problemowych (analiza SWOT), wyłoniono następujące cele strategiczne i operacyjne. Do realizacji celów strategicznych przyjęto określone działania.

Obszar problemowy:

DŁUGOTRWALE BEZROBOCIE

I. Cel strategiczny: Przeciwdziałanie skutkom i zwalczanie długotrwałego bezrobocia

2. Cel operacyjny 1: Aktywizacja osób długotrwanie bezrobotnych

Działanie 1.1.:	Opracowywanie i wdrażanie lokalnych programów na rzecz aktywizacji różnych grup długotrwanie bezrobotnych.
Działanie 1.2.:	Współpraca wszystkich instytucji służb społecznych na terenie powiatu na rzecz aktywizacji osób długotrwanie bezrobotnych, głównie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.
Działanie 1.3.:	Tworzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego dla osób biernych na rynku pracy.

Cel operacyjny 2: Promocja na rzecz zatrudnienia osób długotrwanie bezrobotnych.

Działanie 2.1.:	Podjęmowanie działań przez samorząd powiatowy i gminny na rzecz zatrudnienia na lokalnych rynkach pracy dla osób długotrwanie bezrobotnych, zwłaszcza kobiet.
Działanie 2.2.:	Wspieranie i promowanie przez system poradnictwa zawodowego szkoleń dla bezrobotnych.
Działanie 2.3.:	Współpraca instytucji rynku pracy z przedsiębiorcami i inwestorami w zakresie tworzenia miejsc pracy na terenach wiejskich popegerowskich zagrożonych długotrwałym bezrobociem.

**Cel operacyjny 3: Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności osób
długotrwale bezrobotnych.**

Działanie 3.1.:	Pomoc osobom długotrwale bezrobotnym, oraz zagrożonym utratą pracy poprzez szkolenia zawodowe i kursy doskonalące.
Działanie 3.2.:	Ciągły rozwój usług edukacyjnych adresowanych do osób długotrwale bezrobotnych.
Działanie 3.3.:	Podnoszenie motywacji długotrwale bezrobotnych do zdobycia lub zmiany zawodu.

**Cel operacyjny 4 : Przeciwdziałanie „dziedziczeniu”
przez mieszkańców powiatu długotrwałego
bezrobocia.**

Działanie 4.1.:	Tworzenie programów przeciwdziałania „dziedziczenia” przez mieszkańców powiatu długotrwałego bezrobocia. Współpraca ośrodków pomocy społecznej i powiatowego urzędu pracy na rzecz tworzenia programów pomocowych mających na celu zapobieganie dziedziczenia bezrobocia.
Działanie 4.2.:	Współpraca służb pomocy społecznej i służb zatrudnienia na rzecz pracy socjalnej wśród osób i rodzin długotrwale bezrobotnych.
Działanie 4.3.:	Udział organizacji pozarządowych w pracy na rzecz dzieci pochodzących z rodzin długotrwale bezrobotnych i socjalizacyjnie zaniedbanych.
Działanie 4.4.:	Tworzenie różnych form bezpłatnej pomocy informacyjnej, prawnej, edukacyjnej, psychologicznej, dla osób pozostających długotrwale bez pracy.

Działanie 4.5.:	Wspieranie przez samorząd powiatowy i gminny przedsięwzięć wspierających absolwentów w aktywizacji zawodowej.
Działanie 4.6.	tworzenie świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych.
Działanie 4.7.	Tworzenie i realizacja programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych.
Działanie 4.8.	Inicjowanie tworzenia nowych miejsc pracy.
Działanie 4.9.	Tworzenie klubów pracy i centrów integracji społecznej.
Działanie 4.10.	Pomoc dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy.

Obszar problemowy:

KRYZYS RODZINY

II. Cel strategiczny: Pomoc rodzinie w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych.

Cel operacyjny 1: Tworzenie kompleksowego lokalnego systemu pomocy i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Działanie 1.1.:	Realizacja programów lokalnych na rzecz pomocy rodzinie.
Działanie 1.2.:	Szkolenie kadry dla opracowywania i realizacji lokalnego systemu pomocy i opieki nad dzieckiem i rodziną. .
Działanie 1.3.:	Rozszerzenie poradnictwa specjalistycznego: rodzinnego, psychologicznego, prawnego, utworzenie ogólnodostępnej sieci poradnictwa.
Działanie 1.4.:	Przechodzenie z instytucjonalnej formy opieki nad

	dzieckiem w kierunku tworzenia rodzinnych form opieki zastępczej.
Działanie 1.5.:	Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego – pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
Działanie 1.6.:	Reorganizacja i przekształcanie placówek opiekuńczo-wychowawczych w placówki wielofunkcyjne oraz modernizacja domów pomocy społecznej.
Działanie 1.7.:	Rozbudowa środowiskowych form pomocy półstacjonarnej, która ma służyć utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku.
Działanie 1.8.	Interdyscyplinarna pomoc w zapobieganiu i rozwiązywaniu pojawiających się problemów rodziny.
Działanie 1.9.	Pozyskiwanie wolontariuszy do organizowania różnych form spędzania wolnego czasu.
Działanie 1.10.	Udzielanie pomocy w procesie usamodzielnienia wychowanków opuszczających placówki i rodziny zastępcze.
Działanie 1.11.	Zlecanie organizacjom pozarządowym realizację zadań w zakresie tworzenia i funkcjonowania placówek dla dzieci i młodzieży.
Działanie 1.12.	Doprowadzenie do utworzenia mieszkań chronionych dla usamodzielnianych wychowanków placówek i rodzin zastępczych.

**Cel operacyjny 2:
Pomoc dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych,
przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i jej skutkom.**

Działanie 2.1.:	Utworzenie Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy.
Działanie 2.2.:	Zapewnienie całodobowego schronienia dziecku i rodzinie w sytuacji kryzysowej, poprzez utworzenie hostelu dla ofiar przemocy oraz rozszerzenie form pomocy w OIK.
Działanie 2.3.:	Zatrudnienie specjalistów: psychologa, prawnika, terapeuty, pracownika socjalnego.
Działanie 2.4.:	Edukacja kadry pracującej z ofiarami przemocy, a także sprawcami przemocy, realizacja programów dla sprawców przemocy.
Działanie 2.5.	Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie oraz wsparcie dziecka i rodziny w sytuacjach kryzysowych poprzez działania profilaktyczne, powołanie zespołów interwencyjnych i interdyscyplinarnych do pracy w środowisku lokalnym, przygotowanie „niebieskiego pokoju” oraz uruchomienie „telefonu zaufania”, itp.
Działanie 2.6.	Pomoc w integracji ze środowiskiem rodzinnym i lokalnym osobom, które w skutek przemocy domowej bądź innej sytuacji kryzysowej zmuszone były do czasowego pobytu poza miejscem zamieszkania, poprzez prace socjalną, poradnictwo specjalistyczne.

Obszar problemowy:
UZALEŻNIENIA

III. Cel strategiczny : **Sprawny system zapobiegania marginalizacji społecznej, zapobieganie patologiom i uzależnieniom.**

Cel operacyjny 1: **Ograniczanie skali przestępczości wśród młodzieży**

Działanie 1.1.:	Aktywizacja Młodzieżowych Grup Wsparcia oraz innych form wsparcia w świetlicach i klubach pozaszkolnych.
Działanie 1.2.:	Popularyzowanie i promowanie zajęć pozaszkolnych
Działanie 1.3.:	Opracowywanie i wdrażanie programów profilaktycznych w szkołach podstawowych, zwłaszcza wśród uczniów małych miejscowości.
Działanie 1.4.:	Współpraca z lokalnymi mediami w celu przedstawiania problemów związanych z uzależnieniami i ich konsekwencji.
Działanie 1.5	Inicjowanie tworzenia baz profilaktycznych dla młodzieży.
Działanie 1.6	Współpraca pedagogów szkolnych z policją, kuratorami i pracownikami socjalnymi na rzecz ograniczania skali przestępczości.
Działanie 1.7.	Inicjowanie tworzenia alternatywnych form spędzania czasu wolnego młodzieży

Cel operacyjny 2.**Przeciwdziałanie negatywnym skutkom
używania środków psychoaktywnych.**

Działanie 2.1.:	Zwiększenie dostępności usług terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
Działanie 2.2.:	Zwiększanie dostępności usług prawnych dla rodzin osób uzależnionych, a także zagrożonych przemocą.
Działanie 2.3.:	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
Działanie 2.4.	Popularyzacja i tworzenie lokalnych grup wsparcia.
Działanie 2.5.	Propagowanie pozytywnych wzorców.
Działanie 2.6.	Opracowanie i realizacja programów na rzecz aktywizacji grup zagrożonych marginalizacją.
Działanie 2.7.	Wspieranie działań wolontariuszy.
Działanie 2.8.	Aktywizacja środowiska lokalnego.

Obszar problemowy:**OGRANICZONY DOSTĘP OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
DO ŻYCIA ZAWODOWEGO I SPOŁECZNEGO****IV. Cel strategiczny:**

**Zapewnienie osobom niepełnosprawnym
warunków pełnego uczestnictwa w życiu
zawodowym i społecznym.**

Cel operacyjny 1.:

Integracja społeczna osób niepełnosprawnych.

Działanie 1.1.:	Prowadzenie wczesnej diagnozy i rehabilitacji społecznej wśród osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
-----------------	---

Działanie 1.2.:	Podnoszenie poziomu świadomości społecznej w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych zwłaszcza w środowisku wiejskim.
Działanie 1.3.:	Systematyczna likwidacja barier architektonicznych.
Działanie 1.4.:	Integracja osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin Wspieranie osób i rodzin osób niepełnosprawnych.
Działanie 1.5.:	Eliminacja skutków niepełnosprawności.
Działanie 1.6.	Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym, w uczestnictwie w kulturze, oświacie, turystyce i rekreacji.
Działanie 1.7.	Aktywizowanie środowiska lokalnego w zakresie w/w działań oraz pozyskiwaniu środków pozabudżetowych na ich realizację.

Cel operacyjny: 2: Integracja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Działanie 2.1.:	Wspieranie zatrudnienia.
Działanie 2.2.:	Wspieranie prowadzenia własnej działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne, poprzez udzielanie i umarzanie pożyczek.
Działanie 2.3.:	Szkolenie i przekwalifikowanie zawodowe – programy aktywizacji zawodowej niepełnosprawnych.
Działanie 2.4.:	Prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej.
Działanie 2.5.:	Opracowywanie i wdrażanie programów lokalnych na rzecz integracji zawodowej osób niepełnosprawnych.
Działanie 2.6.:	Tworzenie nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych we wszystkich dostępnych formach

	zatrudnienia.
--	---------------

Cel operacyjny: 3.: Pobudzenie osób niepełnosprawnych do aktywności i samopomocy.

Działanie 3.1.:	Włączanie organizacji pozarządowych w działania na rzecz środowiska.
Działanie 3.2.:	Popularyzowanie dorobku kulturalnego i sportowego.

Obszar problemowy:

INTEGRACJA UCHODźCÓW ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI.

V. Cel strategiczny: Wspieranie procesu integracji uchodźców.

Cel operacyjny 1: Tworzenie programu lokalnego na rzecz pomocy uchodźcom.

Działanie 1.1.:	Pomoc w nauce języka polskiego.
Działanie 1.2.:	Pomoc w uzyskaniu możliwości zamieszkania (mieszkania chronione).
Działanie 1.3.:	Pomoc w uzyskaniu pracy.
Działanie 1.4.:	Prowadzenie kursów w zakresie prawa - przepisów prawa – nauka pisania podań, wniosków - wypełniania formularzy.
Działanie 1.5.:	Organizowanie zajęć czasie wolnym.

Obszar problemowy:

**PRZYSTOSOWANIE OSÓB PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU
KARNEGO DO ŻYCIA W ŚRODOWISKU ZAMIESZKANIA**

VI. Cel strategiczny: **Pomoc osobie po opuszczeniu zakładu
karnego w integracji ze społeczeństwem.**

Cel operacyjny 1: **Stworzenie skutecznego systemu wsparcia
osób po zwolnieniu z zakładu karnego.**

Działanie 1.1.:	Pomoc w uzyskaniu pomocy socjalnej.
Działanie 1.2.:	Pomoc w uzyskaniu pracy.
Działanie 1.3.:	Zatrudnienie wykwalifikowanej kadry pracującej z osobami zwolnionymi z zakładu karnego

Obszar problemowy:

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

VII. Cel strategiczny : **Wielokierunkowa współpraca administracji
publicznej z organizacjami pozarządowymi
w celu realizacji zadań**

Cel operacyjny 1: **Inspirowanie działań na rzecz rozwoju sektora
organizacji pozarządowych.**

Działanie 1.1.	Tworzenie warunków do powstawania nowych organizacji pozarządowych
Działanie 1.2.	Promocja istniejących organizacji pozarządowych
Działanie 1.3.	Inicjowanie rozwoju aktywności organizacji pozarządowych.
Działanie 1.4.	Organizowanie konferencji, spotkań i szkoleń w zakresie wymiany doświadczeń dotyczących roli organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych powiatu.
Działanie 1.5.	Promocja medialna organizacji.

Działanie 1.6.	Wymiana doświadczeń pomiędzy jednostkami pomocy społecznej a lokalnymi, ogólnopolskimi oraz międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi.
----------------	---

Cel operacyjny 2 : Podejmowanie działań w celu wypracowania systemu przepływu informacji.

Działanie 2.1.	Podejmowanie wspólnych działań na rzecz diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców powiatu.
Działanie 2.2.	Dokonanie diagnozy oraz utworzenie banku danych o organizacjach pozarządowych i instytucjach działających w zakresie problemów społecznych.
Działanie 2.3.	Opracowanie banku danych o programach pomocowych i innych możliwościach pozyskiwania środków na realizację opracowanych programów z zakresu pomocy społecznej.
Działanie 2.4.	Upowszechnianie informacji o programach pomocowych z zakresu pomocy społecznej.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

	Obszar problemowy: Długotrwale bezrobocie.				
I.	Cel strategiczny: Przeciwdziałanie skutkom i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.				
1.	Cel operacyjny 1: Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych.				
	Działania:	Realizatorzy	Terminy	Środki finansowe	Efekty
1.1.:	Opracowanie i wdrażanie lokalnych programów na rzecz aktywizacji różnych grup długotrwale bezrobotnych	PUP	2007-2015	Budżet Powiatu	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych.
1.2.:	Współpraca wszystkich instytucji służb społecznych na terenie powiatu na rzecz aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, głównie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.	PCPR PUP OPS-y	2007-2015	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych.
1.3.:	Tworzenie specjalistycznego poradnictwa zawodowego dla osób biernych na rynku pracy.	PUP	2007-2015	Budżet Powiatu	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych.

2.	Cel operacyjny 2: Promocja na rzecz zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych.				
2.1.:	Podjęcie działań przez samorząd powiatowy i gminny na rzecz zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych na lokalnym rynku pracy, zwłaszcza kobiet.	PUP, OPS-y	2007-2015	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych.
2.2.:	Wspieranie i promowanie szkoleń przez system poradnictwa zawodowego dla bezrobotnych	PUP	2007-2015	Budżet Powiatu, Fundusze Unijne	Podnoszenie kwalifikacji.
2.3.:	Współpraca instytucji rynku pracy z przedsiębiorcami i inwestorami w zakresie tworzenia miejsc pracy na terenach wiejskich zagrożonych długotrwałym bezrobociem.	PUP	2007-2015	Budżet Powiatu, Fundusze Unijne	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych.
3.	Cel operacyjny 3: Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności osób długotrwale bezrobotnych.				
	Działania:				
3.1.:	Pomoc osobom długotrwale bezrobotnym oraz zagrożonym utratą pracy poprzez szkolenia zawodowe i kursy doskonalące.	PUP	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Fundusze Unijne	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych.
3.2.:	Ciągły rozwój usług edukacyjnych adresowanych do osób długotrwale bezrobotnych	PUP	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Fundusze Unijne	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych
3.3.:	Podnoszenie motywacji długotrwale bezrobotnych do zdobycia lub zmiany zawodu.	PUP	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Fundusze Unijne	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych.
4.	Cel operacyjny 4: Przeciwdziałanie „diedziczeniu” przez mieszkańców powiatu długotrwałego bezrobocia.				
	Działania:				
4.1.:	Tworzenie programów przeciwdziałania „diedziczenia” przez	PUP	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Zmniejszenie zjawiska bezrobocia.

	mieszkańców powiatu bezrobocia, tworzenia programów pomocowych mających na celu zapobieganie dziedziczenia bezrobocia				
4.2.:	Współpraca służb pomocy społecznej i służb zatrudnienia na rzecz pracy socjalnej wśród osób i rodzin długotrwale bezrobotnych.	OPS-y, PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Zmniejszenie zjawiska bezrobocia.
4.3.:	Udział organizacji pozarządowych w pracy na rzecz dzieci pochodzących z rodzin długotrwale bezrobotnych i socjalizacyjnie zaniedbanych.	Organizacje pozarządowe, PCPR	2008-2015	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Zmniejszenie zjawiska patologii w środowisku bezrobotnych.
4.4.:	Tworzenie różnych form bezpłatnej pomocy informacyjnej, prawnej, edukacyjnej, psychologicznej dla osób pozostających długotrwale bez pracy.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Lepsze funkcjonowanie w społeczeństwie.
4.5.:	Wspieranie przez samorząd powiatowy i gminny przedsięwzięć promujących zdrowy i aktywny styl życia wśród rodzin długotrwale bezrobotnych.	Powiat, OPS-y	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Zaangażowanie bezrobotnych rodzin w życie społeczności lokalnych.
4.6.:	Tworzenie świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych	Powiat, Gminy, Organizacje pozarządowe	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Budżet Gmin, środki pozabudżetowe	Zaangażowanie wolontariuszy w życie społ. lok..
4.7.:	Tworzenie i realizacja programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych.	Powiat, Gminy, Organizacje pozarządowe	2008-2015	Budżet Powiatu, Budżet Gmin, środki pozabudżetowe	Zaangażowanie rodzin, zaangażowanie wolontariuszy.
4.8.:	Inicjowanie tworzenia nowych miejsc pracy.	Powiat, Gminy, PUP	2008-2015	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych
4.9.:	Tworzenie klubów pracy i centrów integracji społecznej	Powiat, Gmina, Organizacje pozarządowe	2008-2015	Budżet Powiatu, Budżet Gmin, środki pozabudżetowe	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych.
4.10.:	Pomoc dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy	Powiat, Gmina, Organizacje pozarządowe	2008-2015	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Tworzenie nowych stanowisk pracy.
Obszar problemowy: Kryzys rodziny					

II.	Cel strategiczny: Pomoc rodzinie w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych.				
1.	Cel operacyjny: Tworzenie kompleksowego lokalnego systemu pomocy i opieki nad dzieckiem i rodziną.				
	Działania:	Realizatorzy	Terminy	Środki finansowe	Efekty
1.1.:	Realizacja programów lokalnych na rzecz pomocy rodzinie.	PCPR, OPS-y, Placówki oświaty	2007-2013	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Lepsze funkcjonowanie rodziny.
1.2.:	Szkolenie kadry dla opracowywania i realizacji lokalnego systemu pomocy i opieki nad dzieckiem i rodziną.	PCPR	2007-2013	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Podnoszenie jakości pracy
1.3.:	Rozszerzenie poradnictwa specjalistycznego: rodzinnego, psychologicznego, prawnego, utworzenie ogólnodostępnej sieci poradnictwa.	PCPR, OPS-y	2008	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych poza rodziną.
1.4.:	Przechodzenie z instytucjonalnej formy opieki nad dzieckiem w kierunku tworzenia rodzinnych form opieki.	PCPR, Organizacje	2007-2015	Budżet Powiatu, Budżet Gmin, środki pozabudżetowe	Zwiększenie liczby rodzin zastępczych, placówek.
1.5.:	Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.	PCPR, OPS-y, Placówki Oświaty	Prac ciągła	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych poza rodziną.
1.6.:	Reorganizacja i przekształcanie placówek opiekuńczo – wychowawczych w placówki wielofunkcyjne oraz modernizacja domów pomocy społecznej.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Zmniejszenie liczby dzieci poza rodziną
1.7.:	Rozbudowa środowiskowych form pomocy opieki półstacjonarnej która ma służyć utrzymaniu dziecka w jego naturalnym środowisku.	OPS-y, PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Zapewnienie opieki dzieciom w godzinach pozaszkolnych.
1.8.:	Interdyscyplinarna pomoc w rozwiązywaniu problemów kryzysowych.	PCPR, OPS-y, Policja, Sąd	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach.
1.9.:	Pozyskiwanie wolontariuszy org. pozarządowych	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Zapewnienie opieki dzieciom
1.10.:	Organizowanie pomocy w procesie	PCPR, OPS-y, Organizacje	Praca ciągła	Budżet Powiatu,	Przystawanie do życia w społeczeństwie

	usamodzielniania wychowanków opuszczających placówki i rodziny zastępcze.	pozarządowe		środki pozabudżetowe	
1.11.:	Zlecenie organizacjom pozarządowym realizację zadań w zakresie i funkcjonowaniu placówek dla dzieci i młodzieży.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży
1.12.:	Doprowadzanie do utworzenia mieszkań chronionych dla usamodzielnianych wychowanków placówek i rodzin zastępczych.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu, środki pozabudżetowe	Zapewnienie bezpieczeństwa życiowego osobom opuszczającym placówki
2.	Cel operacyjny 2. Pomoc dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.				
	Działania:				
2.1.:	Utworzenie Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy.	PCPR	2009	Budżet Powiatu	Wyjście rodziny bądź jednostki z sytuacji kryzysowej, uzyskanie wsparcia do dalszych działań.
2.2.:	Zapewnienie całonocnego schronienia dziecku i rodzinie w sytuacjach kryzysowych, poprzez utworzenie hotelu dla ofiar przemocy oraz rozszerzenie form pomocy w OIK	PCPR	2008	Budżet Powiatu	Zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy.
2.3.:	Zatrudnienie specjalistów, psychologa, terapeuty, prawnika, pracownika socjalnego.	PCPR	2008	Budżet Powiatu	Zapewnienie profesjonalnej pomocy.
2.4.:	Edukacja kadry pracującej z ofiarami przemocy, a także ze sprawcami przemocy, realizacja programów dla sprawców przemocy	PCPR	2008	Budżet Powiatu	Zapewnienie profesjonalnej pomocy i opieki.
2.5.:	Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie poprzez działania profilaktyczne, powołanie zespołów interwencyjnych do pracy w środowisku lokalnym, przygotowanie „niebieskiego pokoju” oraz uruchomienie „telefonu zaufania”, itp.	PCPR	Prac ciągła	Budżet Powiatu, środki pozabudżetowe	Zapewnienie bezpieczeństwa członkom rodziny, zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom.

2.6.:	Pomoc w integracji ze środowiskiem rodzinnym i lokalnym osobom, które w skutek przemocy domowej bądź innej sytuacji kryzysowej zmuszone były do czasowego pobytu poza miejscem zamieszkania.	PCPR	Praca ciągła	Środki unijne	Rozszerzenia dostępu do usług socjalnych dla rodzi w kryzysie.
Obszar problemowy: Uzależnienia.					
1.	Cel strategiczny: Sprawny system zapobiegania marginalizacji społecznej, zapobieganie patologiom i uzależnieniom.				
	Działania:	Realizatorzy	Terminy	Środki finansowe	Efekty
1.1.:	Aktywizacja młodzieżowych grup wsparcia oraz innych form wsparcia w świetlicach i klubach pozaszkolnych.	PCPR, Urzędy Gmin	Praca ciągła	Budżet Powiatu i Gmin	Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie uzależnień.
1.2.:	Popularyzacja i promowanie zajęć pozaszkolnych.	Placówki oświaty	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Podniesienie świadomości w zakresie uzależnień
1.3.:	Opracowywanie i wdrażanie programów profilaktycznych w szkołach podstawowych.	OPS-y	Praca ciągła	Budżet Gmin	Podniesienie świadomości mieszkańców młodego pokolenia.
1.4.:	Współpraca z lokalnymi mediami w celu przedstawiania problemów związanych z uzależnieniami i ich konsekwencji.	PCPR, OPS-y	Praca ciągła	Budżet Gmin	Podniesienie świadomości mieszkańców Powiatu Gryfińskiego.
1.5.:	Inicjowanie tworzenia baz profilaktycznych dla młodzieży.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Zapewnienie profesjonalnej pomocy młodzieży.
1.6.:	Współpraca pedagogów szkolnych z policją, kuratorami i pracownikami socjalnymi na rzecz ograniczania skali przestępczości.	PCPR, placówki szkół	Praca ciągła	Budżet Powiatu, środki pozabudżetowe	Zniwelowanie patologii wśród młodzieży.
1.7.:	Inicjowanie tworzenia alternatywnych form szkoły, spędzania wolnego czasu przez młodzieży.	Organizacje pozarządowe	Praca ciągła	Budżet Powiatu, środki pozabudżetowe	Zniwelowanie patologii wśród młodzieży.
2.	Cel operacyjny: Przeciwdziałanie negatywnym skutkom używania środków psychoaktywnych.				
	Działania:				
2.1.:	Zwiększanie dostępności usług terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Profilaktyka, terapia.

2.2.:	Zwiększenie dostępności usług prawnych dla rodzin i osób uzależnionych, a także zagrożonych przemocą.	OPS-y, Stowarzyszenia, PCPR	2009	Budżet Gmin	Wzrost świadomości prawnej społeczeństwa.
2.3.:	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.	PCPR, OPS-y	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Możliwość podjęcia leczenia.
2.4.:	Popularyzacja i tworzenie lokalnych grup wsparcia.	PCPR, organizacje pozarządowe	Praca ciągła	Budżet Powiatu, środki pozabudżetowe	Możliwość podjęcia leczenia.
2.5.:	Opracowanie i realizacja programów na rzecz aktywizacji grup zagrożonych marginalizacją.	PCPR, organizacje pozarządowe	2008	Budżet Powiatu, środki pozabudżetowe	Aktywizacja społeczna środowiska lokalnego.
2.6.:	Wspieranie działań wolontariuszy	PCPR, organizacje pozarządowe	2008	Budżet Powiatu	Aktywizacja społeczna środowiska lokalnego.
Obszar problemowy: Ograniczony dostęp osób niepełnosprawnych do życia zawodowego i społecznego					
IV.	Cel strategiczny: Zapewnienie osobom niepełnosprawnym warunków pełnego uczestnictwa w życiu zawodowym i społecznym				
1.	Cel operacyjny 1. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych.				
	Działania:	Realizatorzy	Terminy	Środki finansowe	Efekty
1.1.:	Prowadzenie wczesnej diagnozy i rehabilitacji społecznej wśród osób niepełnosprawnych i ich rodzin.	PCPR	Praca ciągła	PFRON	Wyłonienie osób niepełnosprawnych w celu lepszego udzielania pomocy.
1.2.:	Podnoszenie poziomu świadomości społecznej w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych zwłaszcza w środowisku wiejskim.	PCPR, PFRON	Praca ciągła	PFRON	Podniesienie świadomości społeczeństwa.
1.3.:	Systematyczna likwidacja barier architektonicznych	PCPR, Starostwo Powiatowe	Praca ciągła	PERON, Budżet Powiatu	Możliwość pełnego dostępu do budynków użyteczności publicznej i poruszanie się po własnym mieszkaniu.
1.4.:	Wspieranie rodzin osób niepełnosprawnych. Integracja osób niepełnosprawnych i ich rodzin.	PCPR	Praca socjalna	Budżet Powiatu, PFRON	Lepsze funkcjonowanie w społeczeństwie.
1.5.:	Eliminacja skutków niepełnosprawności.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu, PFRON	Rehabilitacja społeczna.
1.6.:	Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w życiu społecznym	PCPR	Praca ciągła	PFRON, Budżet Powiatu	Rehabilitacja społeczna i zawodowa.

	i zawodowym, w uczestnictwie, kulturze, oświacie, turystyce i rekreacji.				
1.7.:	Aktywizowanie środowiska lokalnego w zakresie zakresie/zakresie działań oraz pozyskiwanie środków pozabudżetowych na ich realizację.	PCPR, Organizacje pozarządowe	Praca ciągła	PFRON, Budżet Powiatu	Rehabilitacja społeczna i zawodowa.
2.	Cel operacyjny 2: Integracja zawodowa osób niepełnosprawnych.				
2.1.:	Wspieranie zatrudnienia	PCPR, PUP	Praca ciągła	PFRON	Uzyskanie zatrudnienia
2.2.:	Wspieranie prowadzenia własnej działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne poprzez udzielanie i umarzanie pożyczek.	PUP	Praca ciągła	PFRON	Uzyskanie zatrudnienia.
2.3.:	Szkolenie i przekwalifikowanie zawodowe – programy aktywizacji zawodowej niepełnosprawnych.	PUP	Praca ciągła	PFRON	Podnoszenie poziomu kwalifikacji zdobycie zawodu podjęcie pracy.
2.4.:	Prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej.	PCPR, organizacje pozarządowe	Praca ciągła	PFRON	Przygotowanie do samodzielnego życia i pracy zawodowej.
2.5.:	Opracowywanie i wdrażanie programów lokalnych na rzecz integracji zawodowej osób niepełnosprawnych we wszystkich dostępnych formach zatrudnienia.	PUP	Praca ciągła	PFRON	Pełna integracja.
2.6.:	Tworzenie nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych we wszystkich dostępnych formach zatrudnienia.	PUP, PCPR, Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy	Praca ciągła	PFRON, Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Zatrudnianie osób niepełnosprawnych.
3.	Cel operacyjny 3: Pobudzanie osób niepełnosprawnych do aktywności i samopomocy.				
3.1.:	Włączanie organizacji pozarządowych w działania na rzecz środowiska.	PCPR, organizacje pozarządowe	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Budżet Gmin, środki pozabudżetowe	Podniesienie świadomości społeczeństwa tworzenie programów samopomocy.
3.2.:	Popularyzowanie dorobku kulturalnego i sportowego – organizowanie imprez sportowych i kulturalnych.	PCPR, organizacje pozarządowe	Praca ciągła	PFRON, Budżet Powiatu	Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań.
3.3.:	Utworzenie prowadzenie ośrodka wsparcia w tym dla	PCPR, OPS-y, Organizacje pozarządowe	2008r. i lata kolejne w	PFRON, Budżet Powiatu	Rehabilitacja społeczna, zapewnienie terapii zajęciowej.

	osób z zaburzeniami psychicznymi.		zależności od potrzeb		
	Obszar problemowy: Integracja uchodźców ze środowiskiem lokalnej społeczności.				
V.	Cel strategiczny: Wspieranie procesu integracji.				
1.	Cel operacyjny 1: Tworzenie programu lokalnego na rzecz pomocy uchodźcom.				
	Działania:	Realizatorzy	Terminy	Środki finansowe	Efekty
1.1.:	Pomoc w nauce języka polskiego.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Pełne przystosowanie w nowym środowisku.
1.2.:	Pomoc w uzyskaniu możliwości zamieszkania (mieszkania chronione)	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Pełne przystosowanie w nowym środowisku.
1.3.:	Pomoc w podjęciu pracy.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Polepszenie warunków życia.
1.4.:	Prowadzenie kursów w zakresie prawa – nauka pisania podań, wniosków, wypełniania formularzy.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Zapewnienie umiejętności funkcjonowania w nowych warunkach.
1.5.:	Organizowanie zajęć w tzw. czasie wolnym.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Integracja ze społeczeństwem.
	Cel główny: Przygotowanie osób po zwolnieniu z zakładu karnego do życia w środowisku zamieszkania.				
VI.	Cel strategiczny: Pomoc osobie po opuszczeniu zakładu karnego.				
1.	Cel operacyjny: Stworzenie skutecznego systemu wsparcia osób po zwolnieniu z zakładu karnego.				
	Działania:	Realizatorzy	Terminy	Środki finansowe	Efekty
1.1:	Pomoc w uzyskaniu pomocy socjalnej.	PCPR, OPS-y	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Budżet Gmin	Lepsze funkcjonowanie w środowisku zamieszkania.
1.2.:	Pomoc w podjęciu pracy.	PCPR	Praca ciągła	PUP	Osiągnięcie integracji ze społeczeństwem
1.3.:	Zatrudnienie wykwalifikowanej kadry pracującej z osobami zwolnionymi z zakładu karnego.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Osiągnięcie prawidłowego funkcjonowania
	Obszar problemowy: Współpraca organizacjami pozarządowymi.				
VII.	Cel strategiczny: Wielokierunkowa współpraca administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi w celu realizacji zadań.				
1.	Cel operacyjny: Inspirowanie działań na rzecz rozwoju sektora organizacji pozarządowych.				
	Działania:	Realizatorzy	Terminy	Środki finansowe	Efekty
1.1:	Tworzenie warunków do powstania nowych organizacji pozarządowych.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Aktywizacja społeczna
1.2.:	Promocja działających organizacji pozarządowych.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Aktywizacja społeczna
1.3.:	Inicjowanie rozwoju aktywności organizacji pozarządowych.	PCPR, Powiat	Praca ciągła	Budżet Powiatu	Aktywizacja społeczna
1.4.:	Organizowanie konferencji, spotkań,	PCPR, organizacje	Praca ciągła	Budżet Powiatu,	Sprawne funkcjonowanie

	szkoleń w zakresie wymiany doświadczeń dotyczących roli organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych.	pozarządowe		Środki pozabudżetowe	organizacji pozarządowych
1.5.:	Promocja medialna organizacji.	Powiat, PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Środki pozabudżetowe	Sprawne funkcjonowania org. pozarząd.
1.6.:	Wymiana doświadczeń pomiędzy jednostkami pomocy społecznej a lokalnymi ogólnopolskimi oraz międzynarodowymi org. pozarządowymi.	PCPR	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Środki pozabudżetowe	Sprawne funkcjonowania org. pozarząd.
2.	Cel operacyjny: Podejmowanie działań w celu wypracowania systemu przepływu informacji.				
	Działania:	Realizatorzy	Terminy	Środki finansowe	Efekty
2.1.:	Podejmowanie wspólnych działań na rzecz diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców powiatu.	PCPR, Powiat, Gminy, Organizacje pozarządowe	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Gmin, Środki pozabudżetowe	Poprawa poziomu życia mieszkańców.
2.2.:	Dokonanie diagnozy oraz utworzenie banku danych o organizacjach pozarządowych i instytucjach działających w zakresie pomocy społecznej.	PCPR, Powiat, Gminy, Organizacje pozarządowe	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Gmin, Środki pozabudżetowe	Udostępnienie informacji o funkcjonowaniu organizacji.
2.3.:	Opracowanie banku danych o programach pomocowych i innych możliwościach pozyskiwania środków	PCPR, Powiat, Gminy, Organizacje pozarządowe	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Gmin, Środki pozabudżetowe	Sprawne funkcjonowanie organizacji pozarządowych.
2.4.:	Upowszechnianie informacji o programach pomocowych z zakresu pomocy społecznej.	PCPR, PUP, Powiat	Praca ciągła	Budżet Powiatu, Gmin, Środki pozabudżetowe	Sprawne funkcjonowanie instytucji pomocy społecznej i organizacji pozarządowych.

ZAKOŃCZENIE

„Strategia powiatowa w zakresie polityki społecznej na lata 2007-2015 wskazuje na określone kierunki działania w sferze polityki społecznej. Działania te mają służyć misji, jaką jest podnoszenie jakości życia mieszkańców Powiatu, Gryfińskiego, którzy ze względu na trudną sytuację życiową nie są w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb bytowych, a przez to nie mogą uczestniczyć w życiu rodzinnym, zawodowym czy społecznym. W strategii istotne są działania, w których uczestniczą instytucje pozarządowe - partnerzy społeczni na rzecz rozwiązywania ważnych dla powiatu problemów społecznych. Daje to możliwość pozyskania środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

WYJAŚNIENIA TERMINOLOGICZNE

Stopa bezrobocia - jest to odsetek bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo.